

032.2M941:11 GO SCENES FROM SHAKESPEARE'S THREE
PLAYS CHIDAMBARA VADHYAR

032:2M941:11

G10

M941:11 GO

RA VADHYAR

akes-

MUL

058582

Madras University Library.

Date Label.

Ac. No. 58582

Cl. No. 032:2 M941:1/

G₂₀

This book should be returned on or before
the date last marked below.

13-SEP 1948

1911 M.S. 580

58085

ശ്രീ ചൈതന്യമഹാരാജഗ്രന്ഥാവലി—നമ്പർ ൩.

ഷേക്സ്പിയർ

മഹാകവിജ്ഞാ

മൂന്നു നാടകരംഗങ്ങൾ.

Scenes from Shakespeare's Works

കെ. ചിദംബരവായുധർ എ. എ.

K. Chidambaram

B. V. Book Depot, Trivandrum.

1930

(Copy Right)

൧൯൫൦

തിരുവനന്തപുരം

ബി. വി. ബുക്ഡെപ്പോ പ്രവർത്തകന്മാർക്ക് വേണ്ടി

തിരുവനന്തപുരം “കമലാലയം” പ്രെസ്സിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

രൂപം പതിപ്പ് കാപ്പി ൧൦൦൦.

൧൯൫൦.

൧൯൫൦

58582

6582

032:2 M944:11

32610

അവതരിക

ഷേക്സ്പിയർ മഹാകവിയുടെ നാടകങ്ങളെ എല്ലാം മലയാളഭാഷയിൽ ഗദ്യത്തിൽ എഴുതി മാസംതോറും ഓരോ പുണ്യമായ നാടകം വീതം ഒരു മാസികപോലെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണം എന്നുദ്ദേശിച്ച് ഞാൻ അവയിൽ അനേകങ്ങളെ മലയാളത്തിൽ എഴുതിട്ടുണ്ട്. അവയെ അച്ചടിച്ചു പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സഹായം ലഭിക്കാത്തതു നിമിത്തം ഈ ഉദ്യമം ഇതുവരെ സഫലമായില്ല. എന്നു വരികിലും ഇവയിൽ ഏതാനും നാടകങ്ങളിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ മാത്രം ചേർത്ത് ഒരു ചെറിയ ഗ്രന്ഥമാക്കി ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇവ ജൂലിയസ് സീസർ, മാർബെത്ത്, അഥല്ലൊ എന്നീ മൂന്നു നാടകങ്ങളിലെ ചില ഭാഗങ്ങളാണ്. ഈ ഓരോ ഭാഗത്തേയും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിടത്തോളംമാത്രം ഓരോന്നിന്റേയും കഥാസംഗ്രഹവും ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

ഈ എന്റെ തർജ്ജമയെ ആത്മമിത്രമായ മിസ് ഓം. സി. നാരായണപിള്ള ബി. എ. ഗുണഭോഷവിവേചനത്തിനായി സശ്രദ്ധം വായിച്ചു തിരുത്തീട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ വിലയേറിയ സഹായത്തിനായി ഞാൻ അത്യന്തം കൃതജ്ഞൻ ആയിരിക്കുന്നു.

ഗദ്യരൂപത്തിലുള്ള ഈ തർജ്ജമ ഷേക്സ്പിയറുടെ ആശയത്തെ വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാപരിജ്ഞാനം ഇല്ലാത്ത ഗ്രന്ഥപായനക്കാരുടേയും മനസ്സിൽ

വേണ്ടപോലെ പതിപ്പിക്കാൻ ശക്തമായി തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് എനിക്കു ബോദ്ധ്യം വന്നാൽ ഓരോ നാടകവും മുഴുവനായി ഗ്രന്ഥപ്രകാശകരായ ചിലരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കാം.

Trivandrum, } K. Chidambara Vadhuar.
4-1--91. }

PS. വാഗ്മിതാസാമന്ത്വം നേടുന്നതിനു ഇതിലുള്ള ചില ഭാഗങ്ങളെ ഹരിസ്ഥമാക്കി പ്രസംഗവേദിയിൽ ചെന്നു പ്രസംഗിച്ചു ശീലിക്കുന്നത് ഉപയോഗമായിരിക്കും.

ഷേക്സ്പിയർ.

മഹാകവിയുടെ

മൂന്നു നാടകരംഗങ്ങൾ.

—o—

ജൂലിയസ് സീസർ

—[o]—

കഥാസംഗ്രഹം

ക്രിസ്തുബുദ്ധാരംഭത്തിനു അടുത്തു മുമ്പിലുള്ള ശത വർഷത്തിൽ ജൂലിയസ് സീസർ എന്നു പേരായ ഒരു സൈന്യാധിപതി അനേകം രാജ്യങ്ങളെ ജയിച്ച് റോമാനഗരത്തിനു കീഴിലാക്കി ക്രമേണ രാജാധിപതിയായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉൽക്കർഷത്തിൽ ഈർഷ്യാകലുഷിതരായിത്തീർന്ന ആ നഗരത്തിലെ ചില പ്രമാണപുരുഷന്മാർ, സീസർ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ ഇരുന്ന് ജനങ്ങളുടെ സങ്കടങ്ങളെ കേട്ടു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന ഇടയ്ക്കു, അദ്ദേഹത്തിനെ കുത്തിക്കൊന്നു. ജനസമ്മതനായിത്തീർന്നിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വധം നിമിത്തം ജനങ്ങൾ അവരെ എതിർത്തു പ്രതീകാരം ചെയ്യും എന്നു ശങ്കിച്ച് ആ ദ്രോഹികളിൽ ഒരു പ്രമുഖനും സീസരുടെ മിത്രവും ആയിരുന്ന ബ്രൂട്ടസ്, അവിടെ ക്ഷണേന കൂടിയ പൗരവർഗ്ഗത്തെ കണ്ടു, താനും കൂട്ടുകാരും ചെയ്ത വധ

കൃത്യം ന്യായമാണെന്നു അവരോടു പറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്തി. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ സീസരുടെ ആത്മമിത്രമായിരുന്ന ആന്തോണി സീസരുടെ ശവസംസ്കാരം ചെയ്യാനായി മാത്രം വന്നിരിക്കുന്നവനാണെന്നു നടിച്ച് ആ പ്രേതത്തെ എടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവിടെ വന്നു. ബ്രൂട്ടസും കൂട്ടുകാരും വലുതായ രാജദ്രോഹം ചെയ്തവരാണെന്നു സഹജമായ വാഗ്മിതാവൈശിഷ്ട്യത്താൽ അദ്ദേഹം മുൻപറഞ്ഞ പൗരഗണത്തെത്തന്നെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി, ആ ദ്രോഹികളുടെ ഭവനങ്ങളെ ജനങ്ങൾ സ്വയം തീവച്ചു നശിപ്പിക്കാനും അവരെ വധിക്കാനും ഇടയാക്കി.

—(൦)—

ജൂലിയസ് സീസർ.

മൂന്നാം അങ്കം.

രംഗം ൨. റോമാനഗരി; നീതിസ്ഥാനം

(ബ്രൂട്ടസും കാഷിയസും ഒരു പൗരഗണവും പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൗരന്മാർ:—ഞങ്ങൾക്കു സമാധാനം അറിയണം; വധ്യൻആയിരുന്നു എന്നു ബോധ്യപ്പെടുത്തണം.

ബ്രൂട്ടസ്:—എന്നാൽ, എന്നോടൊന്നിച്ചു വരുവിൻ. സ്നേഹിതന്മാരെ ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്നതിനെ ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾപ്പിൻ. കാഷിയസേ, അങ്ങ് മറ്റേതെങ്കിലും പേരുവിൽ പോവുകതന്നെ. നമുക്കു കൂട്ടത്തെ രണ്ടായി

പിരിക്കാം. നിങ്ങളിൽ ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കാൻ മനസ്സുള്ളവർ ഇവിടെ താമസിക്കിൻ; കാഷിയസിനോടൊന്നിച്ചു പോകാൻ മനസ്സുള്ളവർ അങ്ങനെ ചെയ്യിൻ. പൊതുഗുണത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചു സീസരെ കൊന്നതാണെന്നുള്ളതിലേക്കുള്ള കാരണങ്ങൾ പറമ്പുമായി നിങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കാം.

൧-മത്തെ പരമൻ:—എനിക്കു ബ്രൂട്ടസ് പറയുന്നതു കേൾക്കണം എന്നാണ്.

൨-മത്തെ പരമൻ:—ഞാൻ കാഷിയസ് പറയുന്നത് കേൾക്കാം. അവർ രണ്ടുപേരും വെച്ചേറെ പറയുന്ന കാരണങ്ങളെ കേട്ടതിൽ പിന്നെ അവയെ നമുക്ക് ഒത്തുനോക്കാം.

(കാഷിയസ് പരമന്മാരിൽ ഏതാനുംപേരോടുകൂടി വെളിയിൽ പോയി. ബ്രൂട്ടസ് പ്രസംഗസ്ഥലത്തേക്കു കയറിച്ചെല്ലുന്നു)

൩-മത്തെ പരമൻ:—മഹാനായ ബ്രൂട്ടസ് പ്രസംഗസ്ഥലത്തു കയറി നിൽക്കുന്നു. നീശ്ശബ്ദമായിരിക്കിൻ

ബ്രൂട്ടസ്:—ഞാൻ പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതുവരെ ക്ഷമിച്ചിരുന്ന് ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾപ്പിൻ. റോമാവാസികളേ! സ്വദേശീയരെ! സ്നേഹിതന്മാരെ! സീസരെ കൊല്ലാൻ എന്നെ പ്രേരിപ്പിച്ചതായ കാരണം ഇന്നതാണെന്ന് ഞാൻ പറയാം. അതു നിങ്ങൾ കേൾപ്പിൻ. അതു ശരിയായി കേൾക്കുന്നതിലേക്കായി ലഹള കൂട്ടി ശബ്ദമുണ്ടാക്കാതിരിപ്പിൻ! എന്റെ സദൃശിയേയും

മാനത്തേയും വിചാരിച്ച് എന്നെ വിശ്വസിച്ചിൻ.
 നിങ്ങൾ എന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നതിലേക്കായി എന്റെ
 സദൃശത്തിനേയും മാനത്തേയും വേണ്ടപോലെ ആലോ
 ചിച്ച് ശരിയായി മതിപ്പിൻ! നിങ്ങൾ ബുദ്ധിമാന്മാർ
 ആണല്ലോ; അതിനാൽ സാഗതിയുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ
 നിങ്ങൾ നന്നായി വിവേചിച്ചു അറിഞ്ഞുവെന്ന് നി
 ങ്ങളുടെ ബുദ്ധിശക്തികളെ ഉണർത്തിച്ച് എന്റെ പ്രവൃ
 ത്തിയുടെ ഔചിത്ര്യത്തെപ്പറ്റി വിചിന്തനം ചെയ്തിൻ!
 സീസരുടെ പ്രിയമിത്രമായി ഈ ആൾക്കൂട്ടത്തിൽ വല്ല
 വരും ഉണ്ടെങ്കിൽ അയാളോടു ഞാൻ പറയുന്നു:—ബ്രൂട്ട
 സിന് സീസരുടെ നേർക്കുള്ള സ്നേഹം ആ ആൾക്കു, സീസരു
 ടെ നേർക്കുള്ളതിൽനിന്ന് അല്പവും കുറഞ്ഞതല്ല. അങ്ങ
 നെ ആയിരുന്നാൽ എന്തു കാരണത്തിനേൽ ബ്രൂട്ടസ് സീസ
 രെ അഭിദ്വേഷിച്ചു എന്നു് അയാൾ എന്നോടു ചോദിക്കു
 നതായാൽ ഇതാകുന്നു എന്റെ ഉത്തരം: “സീസരി
 ന്റെ നേർക്ക് എനിക്കുള്ള സ്നേഹം കുറവാകുകൊണ്ടല്ലാ;
 റോമാനഗരത്തെപ്പറ്റി എനിക്കുള്ള സ്നേഹം കൂടുതലാക
 കൊണ്ടാകുന്നു.” സീസർ മരിക്കയും, തന്നിമിത്തം നി
 ങ്ങൾ ഏല്പാവരും ഭാഗ്യം വിട്ടു് സ്വതന്ത്രപുരുഷ
 രായി ജീവിച്ചിരിക്കയും ചെയ്യുന്നതിനെ അപേക്ഷിച്ച്,
 സീസർ ജീവിച്ചിരിക്കയും നിങ്ങളെല്ലാവരും അടിമകൾ
 ആയിരിക്കയും ചെയ്യുന്നതാണ് നല്ലതു് എന്നാകുന്നുവോ
 നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? സീസർ എന്നെ സ്നേഹിച്ചു;
 അതുകൊണ്ട് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിൽ കണ്ണു
 നീയ് വാർന്നു. അദ്ദേഹം ഭാഗ്യവാൻ ആയിരുന്നു; ഞാൻ

ആ ഭാഗ്യദശ കണ്ടു് ആനന്ദിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ശൗൻ ആയിരുന്നു; അതുകൊണ്ടു ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ദുർമ്മാഹിയായിരുന്നു; അതിനാൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ കൊന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹത്തിനായി കണ്ണു നീരു്; അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഗ്യത്തിനായി ആനന്ദം; അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശൈശ്യത്തിനായി ബഹുമാനം; അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദുർമ്മാഹത്തിനായി വധം. അടിമക്കെട്ടിൽപ്പെട്ടിരിക്കാൻ മനസ്സുള്ളവരായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അത്രയധികം അപ്പനും നീചനും ആയി ആരെങ്കിലും ഇവിടെയുണ്ടോ? വല്ലവനും ഉണ്ടെങ്കിൽ പറയട്ടെ; അപ്രകാരം ഉള്ളവൻ് ഞാൻ അപരാധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. ദോഷാനുരാഗവാസിയായെന്നുള്ള ബഹുമതി വേണം എന്നു മനസ്സിലാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അത്ര അപരിഷ്കൃതനായി ആരെങ്കിലും ഇവിടെയുണ്ടോ? വല്ലവനും ഉണ്ടെങ്കിൽ പറയട്ടെ; അപ്രകാരം ഉള്ളവന്റെ നേക്കു് ഞാൻ അപരാധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്. മറുപടി കിട്ടാനായി ഞാൻ കാത്തിരിക്കുന്നു.

എല്ലാവരും:—ആരും ഇല്ല; ബുട്ടസ്സേ ആരും ഇല്ല.

ബുട്ടസ്:—അങ്ങനെയൊക്കെങ്കിൽ യാതൊരുത്തനും ഞാൻ അപരാധം ചെയ്തിട്ടില്ല. നിങ്ങൾക്കു ബുട്ടസ്സിന്റെ നേക്കു് എന്തു പ്രവർത്തിക്കാം എന്നുണ്ടോ, അതിലധികമായി ഒന്നും ഞാൻ സീസരുടെ നേക്കു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തെ കൊല്ലാൻ ഉണ്ടായിരുന്ന സംഗതികളെപ്പറ്റി ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിൽ എഴുതിട്ടുണ്ടു്. യശോലാഭത്തിനു യോഗ്യത അദ്ദേഹത്തിനു് ഉണ്ടായിരുന്നു; അദ്ദേ

ഘത്തിന്റെ ആ യശസ്സിനെ കുറച്ചിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം പ്രവർത്തിച്ചതായ ഏതു കുറ്റങ്ങൾക്കായി അദ്ദേഹം മരണം അനുഭവിച്ചുവോ ആ കുറ്റങ്ങളെ അക്രമമായി കൂട്ടിട്ടും ഇല്ല.

(ആന്തോണിയും മറ്റുള്ളവരും സീസരുടെ പ്രേതത്തോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇതാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം കണ്ടെടുത്തു. മാർക് ആന്തോണിയും അനുശോചിച്ചു കൂടെ വരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനെ വധിക്കുന്നതിന് മാർക് ആന്തോണി സഹകരിച്ചിട്ടില്ല: എന്നു വരികിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തിന്റെ ഗുണഫലമായി പൗരാവകാശങ്ങൾ അയാൾക്കും സ്വയം കിട്ടുന്നുണ്ട്. നിങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തനും ആ അവകാശങ്ങൾ കിട്ടുകയില്ലയോ? കിട്ടും. അതുപോലെ തന്നെ അയാൾക്കും. ഒരു വാക്കുകൂടി എനിക്കു പറയാനുണ്ട്. റോമാനഗരിയുടെ ഗുണത്തിലേക്കായി എന്റെ അനുത്തമമിത്രത്തെ ഞാൻ വധിച്ചതുപോലെ തന്നെ എന്നേയും വധിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യം ആണെന്നു, എന്റെ ദേശത്തിനു തോന്നുമ്പോൾ എന്നെ കൊല്ലുന്നതിനായി, ഞാൻ ഉപയോഗിച്ച കരാരിയെത്തന്നെ വെച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

എല്ലാവരും:—ആയുഷ്മാനായിരിക്ക; ബ്രൂട്ടസ്, ആയുഷ്മാനായിരിക്ക.

൧-മത്തെ പൗരൻ:—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജയചിഹ്നത്തോടുകൂടി ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു നമുക്കു കൊണ്ടുപോകാം.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂർവ്വാരോടൊപ്പം ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിമയേയും പ്രതിഷ്ഠിക്കണം.

൩-മത്തെ പൗരൻ:—ഇദ്ദേഹത്തെ “സീസർ” ആയിരിക്കട്ടെ.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—നമുക്കു ബ്രൂട്ടസിനെ നരപതി ആക്കാം; എങ്കിൽ സീസറിന്റെ ഗുണം മാത്രം ഉള്ള ഒരു നരപതിനമുക്കു കിട്ടും. ഇദ്ദേഹത്തിനു സീസറിന്റെ ഭോഷം ഒന്നുമില്ല.

൧-മത്തെ പൗരൻ:—നമുക്കു ജയഘോഷത്തോടുകൂടി ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്കു ഇദ്ദേഹത്തെ കൊണ്ടുപോകാം.

ബ്രൂട്ടസ്:—സ്വദേശീയരേ,

൧-മത്തെ പൗരൻ:—സമാധാനം; മിണ്ടാതിരിപ്പിൻ; ബ്രൂട്ടസ് സംസാരിക്കുന്നു.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—ഘോരമിണ്ടാതിരിപ്പിൻ.

ബ്രൂട്ടസ്:—ഗുണവാന്മാരായ സഭ്യന്മാരെ, ഞാൻ തന്നിച്ചുപോകുന്നതിനു നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കണം. എന്നെ വിചാരിച്ചു നിങ്ങൾ ഇവിടെ നില്പിൻ. ആന്തോണിയോടൊന്നിച്ചു ഇവിടെ ഇരിപ്പിൻ. സീസറുടെ പ്രേതത്തിന്റെ നേക്കു് ബഹുമാനം കാണിക്കിൻ. സീസറുടെ

ഗുണങ്ങളേയും ഗ്ലാഘകളേയും പഠറി സംസാരിക്കാൻ ഞങ്ങളുടെ അനുമതിയോടുകൂടി മാർക് ആന്തൊണി വന്നിട്ടുള്ളതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗത്തേയും നിങ്ങൾ ആദരപൂർവ്വം കേൾപ്പിൻ. ആന്തൊണി സംസാരിച്ചതീരുന്നതുവരെ ഞാനല്ലാതെ മറ്റാരും ഇവിടംവിട്ടു പോകരുത് എന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു് അപേക്ഷിക്കുന്നു. (പോയി)

൧-മത്തെ പൗരൻ:—നില്പിൻ! മാർക് ആന്തൊണി പറയുന്നതു നമുക്കു കേൾക്കാം.

൩-മത്തെ പൗരൻ:—അദ്ദേഹം പ്രസംഗസ്ഥാനത്തു കയറി പ്രസംഗിക്കാൻ തുടങ്ങട്ടെ. അദ്ദേഹം പറയുന്നതു നമുക്കു കേൾക്കാം. ഉത്തമനായ ആന്തൊണിയോവേ! ആ സ്ഥാനത്തു കയറിച്ചെല്ലാം.

ആന്തൊണി:—ബ്രൂട്ടസിനെ കരുതിയാണ് നിങ്ങൾക്കു് ഞാൻ കടംപെടുന്നത്.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—അദ്ദേഹം ബ്രൂട്ടസിനെ കുറിച്ചു എന്തു പറയുന്നു?

൩-മത്തെ പൗരൻ:—ബ്രൂട്ടസിനെ കരുതി നമുക്കെല്ലാവർക്കും അദ്ദേഹം കടംപെട്ടവനായി തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്ന്.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—ബ്രൂട്ടസിനെപ്പറ്റി യാതൊന്നും അദ്ദേഹം സംസാരിക്കാതിരിക്കുന്നതു നല്ലതു്.

൧-മത്തെ പൗരൻ:—ഈ സീസർ ഒരു നൃശംസൻ തന്നെ ആയിരുന്നു.

൩-മത്തെ പൗരൻ:—അതേ, അത് നിശ്ചയംതന്നെ; റോമാനഗരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ വധത്താൽ നീക്കം ചെയ്ത ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു നാം അനുഗ്രഹം തരായി.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—മിണ്ടാതിരിപ്പിൻ, ആന്തോണി പരയാൻ കഴിയുന്നതിനെ നമുക്കു കേൾക്കാം.

ആന്തോണി:—കുലീനരായ റോമന്മാരേ!

പൗരന്മാർ:—മിണ്ടാതിരിപ്പിൻ. അദ്ദേഹം പറയുന്നത് നമുക്കു കേൾക്കാം.

ആന്തോണി:—സ്നേഹിതന്മാരെ! റോമാവാസികളേ! സഭാശരേ! ഞാൻ പരയാൻ പോകുന്നത് ശ്രദ്ധിച്ചു കേൾപ്പിൻ. ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത് സീസരുടെ പ്രേതത്തെ സംസ്കരിപ്പിക്കാനാണ്; അദ്ദേഹത്തെ സ്തുതിക്കാനായിട്ടല്ല. മനുഷ്യർ ചെയ്യുന്ന ദോഷങ്ങൾ അവർ മരിച്ചതിൽപിന്നെയും ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു; ഗുണങ്ങൾ അവരുടെ പ്രേതത്തോടൊന്നിച്ചു പലപ്പോഴും മണ്ണിനടിയിൽ സ്ഥാപിതമായിപ്പോകുന്നു. സീസരുടെ വിഷയത്തിലും അങ്ങനെ തന്നെയാകട്ടെ. സീസർ ദുർമോഹിയായിരുന്നു എന്ന് പൂജനയായ ബ്രൂട്ടസ് നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അപ്രകാരം ആയിരുന്നു എങ്കിൽ അതു കഠിനമായ ഒരു കുറ്റം തന്നെ. അതിലേക്കു സീസർ കഠിനമായ വീധത്തിൽ ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവിടെ ബ്രൂട്ടസിന്റേയും ശേഷമുള്ളവരുടേയും അനുമതിപ്രകാരം—(എന്തെന്നാൽ ബ്രൂട്ടസ് ഒരു മാനുപുരുഷൻ ആകുന്നു.

അപ്രകാരം തന്നെയാകുന്നു. അവരെല്ലാം; അവരെല്ലാവരും മാന്യപുരുഷന്മാർതന്നെ) — സീസരിന്റെ പ്രേതത്തെ സംസ്കരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാൻ ഞാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്. അദ്ദേഹം എന്റെ സ്നേഹിതൻ ആയിരുന്നു; എന്നോടു വിശ്വാസമായും നീതിയായും പൗരമാരി വന്നിരുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം ഭരമോഹിയായിരുന്നു എന്ന് ബ്രൂട്ടസ് പറയുന്നു; ബ്രൂട്ടസ് ആകട്ടെ ഒരു മാന്യപുരുഷൻ തന്നെ. സീസർ അനേകം പേരെ യുദ്ധത്തിൽ തടവുകാരാക്കി റോമായി ലേക്കു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്. ആ തടവുകാർ അവരെ വിട്ടയക്കാനായി കൊടുത്ത പണം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം രാജ്യകോശങ്ങളെ നിറച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പ്രവൃത്തി സീസർടെ ഭരമോഹമായി കാണുന്നുവോ? സാധുജനങ്ങൾ കരയുന്നതു കണ്ട് അദ്ദേഹം കരയുന്നതു പതിവായിരുന്നു. ഭരമോഹം കുറിയതരമായ സാധനത്താൽ നിർമ്മിതം ആയിരിക്കണം. ഇങ്ങനെയൊക്കെ ഇരുന്നിട്ടും അദ്ദേഹം ഭരമോഹിയായിരുന്നു എന്ന് ബ്രൂട്ടസ് പറയുന്നു. ബ്രൂട്ടസ് ആകട്ടെ, ഒരു മാന്യപുരുഷൻ തന്നെ. ലൂപർകാൽ ഉത്സവദിവസത്തിൽ മൂന്നുതവണ ഞാൻ രാജകീരീടം അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്തതും അതിനെ മൂന്നുതവണയും അംഗീകരിക്കയില്ലാ എന്ന് പറഞ്ഞത് അദ്ദേഹം നിഷേധിച്ചതും നിങ്ങൾ എല്ലാവരും കണ്ടറിഞ്ഞതാണല്ലോ. ഇത് ഭരമോഹം ആയിരുന്നുവോ? എന്നിട്ടും അദ്ദേഹം ഭരമോഹിയായിരുന്നു എന്ന് ബ്രൂട്ടസ് പറയുന്നു. ബ്രൂട്ടസ്താകട്ടെ,

നിസ്സംശയം മാനുപുരുഷനും ആണ്. ബ്രൂട്ടസ് പറഞ്ഞതു തെറ്റാണെന്നു തെളിയിക്കാനായിട്ടല്ലാ ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ എല്ലാവരും ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിച്ചു; അതു നിഷ്കാരണമായും അല്ല. പിന്നെ എന്തു കാരണം ഒന്നാണു് അദ്ദേഹത്തെ അനുശോചിക്കുന്നതിന്നു നിങ്ങളെ വിരോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്? ഹാ! വിവേചനമേ, നീ ജ്ഞാനമില്ലാത്ത മൃഗങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ചെന്നിരിപ്പായിപ്പോയി! മനുഷ്യക്കു ബുദ്ധി നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ക്ഷമിച്ചിരിപ്പിൻ. എന്റെ ഹൃദയമോ, സീസരോടൊന്നിച്ചു് ഈ പെട്ടിക്കകത്തു വസിക്കുന്നു; അതു് എന്റെ അടുക്കൽ മടങ്ങി വരുന്നതുവരെ പ്രസംഗം നിർത്തി വെക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

൧-മത്തെ പൌരൻ:—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗത്തിൽ അധികം യുക്തിയുണ്ടു്.

൨-മത്തെ പൌരൻ:—താൻ സംഗതി ശരിയായി ആലോചിക്കുന്നതായാൽ സീസരുടെ നേക്കു് മഹാപാതകം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കയാണെന്നു കാണാം.

൩-മത്തെ പൌരൻ:—അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേക്കു് മഹാപാതകം പ്രവർത്തിച്ചിരിക്കതന്നെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ ഇതിലും അധികം ദുഷ്ടൻ ആയ ഒരുവൻ വരും എന്നു ഞാൻ ആശങ്കിക്കുന്നു.

൪-മത്തെ പൌരൻ:—ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകളെ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുവോ? അദ്ദേഹത്തിന്നു കിരീടം ധരിക്കാൻ മനസ്സില്ലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹം ദുർമോഹിയല്ലായിരുന്നു എന്നുള്ളതു് നിശ്ചയംതന്നെ.

൧-മത്തെ പെരൻ:—അപ്രകാരം ആണെന്നു കണ്ടാൽ ചിലരൊക്കെ നന്നായി ഉത്തരം പറയേണ്ടിവരും.

൨-മത്തെ പെരൻ:—സാധുമനുഷ്യൻ; ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണു കറച്ചുകൊണ്ടു തീക്കനൽപോലെ ചുവന്നിരിക്കുന്നു.

൩-മത്തെ പെരൻ:—ആന്തൊണിയെക്കാൾ അധികം പൂജ്യനായി റോമാനഗരത്തിൽ ആരും ഇല്ല.

൪-മത്തെ പെരൻ:—അദ്ദേഹത്തെ നോക്കുവിൻ; അദ്ദേഹം സംസാരിക്കാൻ വീണ്ടും തുടങ്ങുന്നു.

ആന്തൊണി:—ഇന്നലെ സീസരുടെ ഒരു ഒറ്റവാക്കു സർവ്വലോകത്തിനും എതിരായിനിന്ന് അതിനെ അടക്കുന്നതിനു മതിയാകുമായിരുന്നു. ഇന്നിപ്പോൾ-അതാ-അദ്ദേഹം ചതിവിൽ വധിക്കപ്പെട്ടിട്ട് നിശ്ചേഷ്ടനായി കിടക്കുന്നു; അദ്ദേഹത്തിനെ പൂജിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അത്ര പാവപ്പെട്ടവനായി ഒരുത്തനും ഇല്ലാതിരിക്കുന്നു. അല്ലേ പെരൻമാരെ! നിങ്ങളുടെ ഉള്ളിൽ ദ്രോഹബുദ്ധിയേയും കോപത്തേയും ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ ഭാവി കയൊണെങ്കിൽ ഞാൻ ബ്രൂട്ടസിന്റെ നേക്ക് അപരാധം ചെയ്യുന്നവനായിത്തീരും; കാഷിയസിന്റെ നേക്ക് അപരാധം ചെയ്യുന്നവനായിത്തീരും; അവരോ മാനനീയന്മാർ ആകുന്നു എന്നു നിങ്ങൾക്കു എല്ലാവർക്കും അറിയാമല്ലോ. ഞാൻ അവർക്ക് അപരാധം ചെയ്തയില്ല. അങ്ങനെയുള്ള മാന

നീയന്മാർക്കു ഞാൻ അപരാധം ചെയ്യുന്നതിൽ പരം മരിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേർക്കും, എന്റേ നേർക്കും, നിങ്ങളുടെ നേർക്കുതന്നെയും, അപരാധം ചെയ്യുന്നതല്ലയോ, എനിക്കു ശ്രേയസ്സായുള്ളത്. ഇതാ ഒരു പത്രം എന്റെ കൈവശം ഇരിക്കുന്നു. ഇതിൽ സീസരുടെ മുദ്രയും ഉണ്ട്. ഇത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അറയിൽ കിടന്നിരുന്നതായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശാസനം ആണ്. സാമാന്യജനങ്ങൾ ഈ മരണശാസനത്തെ വായിച്ചു കേട്ടാൽ മാത്രം മതി—എന്നാൽ—ഞാൻ മാപ്പുചോദിക്കുന്നു; ഞാൻ അതിനെ വായിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലാ. —അവർ ഉടൻതന്നെ പോയി സീസരുടെ മുറിവുകളെ ചുംബനം ചെയ്യും; അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശുദ്ധമായ രക്തത്തിൽ അവരുടെ കൈത്തുവാലുകളെ മുക്കി വെച്ചുകൊള്ളും; അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓമയ്ക്കായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓരോ രോമംവീതം അവർ തങ്ങളുക്കു വേണം എന്ന് അപേക്ഷിച്ചെടുക്കും; ആ സ്തോഭകചിഹ്നത്തെ അവരുടെ മരണകാലത്തിൽ അവരുടെ അമൃതമായ പൈത്രമായി തങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചുകൊള്ളണം എന്നു മരണശാസനത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.

൪- മത്തെ പത്രം:—ആ മരണശാസനം ഞങ്ങൾക്കു കേൾക്കണം; മാർക് ആന്തോണി വായിക്കുതന്നെ.

എല്ലാവരും:—മരണശാസനം! മരണശാസനം!! സീസരുടെ മരണശാസനം, ഞങ്ങൾക്കു കേൾക്കണം.

ആന്തോണി:—ശാന്തരായ സ്നേഹിതന്മാരെ, അപ്പം ക്ഷമിച്ചിൻ! ഞാൻ അതിനെ വായിച്ചു കേൾപ്പിക്കുതൊത്തതാകുന്നു. നിങ്ങളെ സീസർ എത്രയധികം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾ അറിയുന്നത് ഉചിതം അല്ല. നിങ്ങൾ മണ്ണമല്ല; നിങ്ങൾ മരവുമല്ല; നിങ്ങൾ ചൈതന്യപൂർണ്ണരായ മനുഷ്യർ ആകുന്നു. മനുഷ്യരാകകൊണ്ട്, നിങ്ങൾ സീസരുടെ മരണശാസനം കേൾക്കുമ്പോൾ, അത് നിങ്ങളുടെ ക്രോധത്തെ ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കും; അത് നിങ്ങളെ ഉൽഭ്രാന്തന്മാർ ആക്കും. നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തിന് അവകാശികൾ ആണെന്ന് നിങ്ങൾ അറിയാതിരിക്കുന്നത് നല്ലതാണ്. അക്കഥ നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ, ഹാ! ഹാ! കഷ്ടം! അതിൽനിന്ന് എന്തെല്ലാം സംഭവിച്ചേക്കാം.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—മരണശാസനത്തെ വായിക്കണം. ആന്തോണി! ഞങ്ങൾക്ക് അതിനെ കേട്ടേ തീരൂ. നിങ്ങൾ ആ മരണശാസനത്തെ, സീസരുടെ മരണശാസനത്തെ, വായിച്ചു ഞങ്ങളെ കേൾപ്പിക്കുതന്നെ വേണം.

ആന്തോണി:—നിങ്ങൾ സ്വല്പം അടങ്ങിയിരിക്കുമോ? നിങ്ങൾ അപ്പം താമസിക്കുമോ? ഞാൻ അക്കഥ പറഞ്ഞതിനാൽ എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം തെറ്ററിപ്പോയി. ഈ സീസരെ കരാരികൾകൊണ്ടു കത്തിക്കൊന്ന ആ പൂജ്യപുരുഷന്മാരുടെ നേക്ക് മഹാപരാധം ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി തീരുന്നു എന്ന് ഞാൻ ശങ്കിക്കുന്നു. അത് എനിക്കു ഭയമായിരിക്കുന്നു.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—അവർ സ്വാമിദ്രോഹികൾ ആയിരുന്നു. എന്തു പുഷ്പപുഷ്പങ്ങൾ?

എല്ലാവരും:—മരണശാസനം, മരണശാസനം; കേൾക്കട്ടെ.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—അവർ ചണ്ഡാലന്മാർ, കൊലപാതകക്കാർ; മരണശാസനം! മരണശാസനത്തെ വായിക്കണം.

ആന്തോണി:—മരണശാസനത്തെ വായിക്കുന്നതിന് നിങ്ങൾ ഏതൊ നിർബന്ധിക്കുന്നുവോ? അങ്ങനെയൊക്കെ സീസയുടെ പ്രേതത്തിന് ചുറ്റും വട്ടമായി നില്പിൻ! ആ മരണശാസനകർത്താവായ ആ പുഷ്പനെ നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ കാണിച്ചുതരാം. ഞാൻ താഴെ ഇറങ്ങട്ടോ? അതിന് അനുമതി തരുമല്ലോ?

എല്ലാവരും:—ഇറങ്ങിവരാം.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—ഇറങ്ങാം.

[ആന്തോണി ഇറങ്ങിവരുന്നു]

൩-മത്തെ പൗരൻ:—അങ്ങേയ്ക്കു അനുമതി തന്നിരിക്കുന്നു.

൪-മത്തെ പൗരൻ:—ഒരു വട്ടം; ചുറ്റും നില്പിൻ.

൧-മത്തെ പൗരൻ:—പ്രേതപ്പെട്ടിയിൽനിന്ന് മാറി നില്പിൻ; അദ്ദേഹത്തെ തൊടരുത്.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—ആന്തോണിക്ക് ഇടം കൊടുപ്പിൻ; മഹാനായ ആന്തോണിക്ക്.

ആന്തോണി:—എന്റെ മേലിൽ ഇങ്ങനെ തിങ്ങി വീഴരുത്; തിടക്കം തിരക്കും കൂടാതെ അകന്നുനില്പിൻ.

എല്ലാവരും:—പിന്നോട്ടു മാറവിൻ! ഇടംകൊട്ടു കീഴിൽ. പിന്നോട്ടു നീങ്ങവിൻ.

ആഞ്ഞൊന്നി:—നീങ്ങരുക്കു കണ്ണുനീർ ഉണ്ടെന്നു വരികിൽ, അവയെ ഇപ്പോൾ പൊഴിക്കുന്നതിന്നു് ഒരുങ്ങവിൻ. ഈ ഉടുപ്പു നീങ്ങരുക്കെല്ലാവർക്കും അറിയാമല്ലോ. ഇതിനെ സീസർ ആദ്യമായി ധരിച്ചതു് എപ്പോൾ ആണെന്നു ഞാൻ ഓർക്കുന്നുണ്ടു്. അതു് അദ്ദേഹം നെവിയൻ ജാതിക്കാരെ ജയിച്ചുകുടക്കിയ ദിവസം ഒരു ഗ്രീഷ്മസായാഹ്നത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പടകടിയിൽ വെച്ചായിരുന്നു. നോക്കവിൻ! ഈ സ്ഥാനത്താണു് കാഷിയസിന്റെ കരാറുകൊണ്ടുള്ള കുത്തു് ഏററു് മറുവരും ചെന്നിരിക്കുന്നതു്. നോക്കവിൻ! സ്വർദ്ധാമഗ്നനായ കാസ്സാ കുത്തിപ്പിളർന്നിരിക്കുന്ന മാതിരി. ഇതിൽ കൂടിയാണു് അതിപ്രീതൻ ആയിരുന്ന ബ്രൂട്ടസ് കുത്തിയതു്. അദ്ദേഹം കുത്തിയ അതിശപ്തമായ കരാറത്തെ വലിച്ചെടുത്തപ്പോൾ അതിനെ തുടൻവന്ന സീസർക്കു രക്തം, അത്രുത്താളം നിർദ്വയമായി കുത്തിയതു് ബ്രൂട്ടസ് ആണോ അല്ലയോ എന്നു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടുകൊള്ളുവാൻ എന്നുപോലെ, മുറിവായിൽക്കൂടി പാഞ്ഞു വെളിച്ചിൽ ചാടി ഒഴുകിച്ചിരിക്കുന്നതു് സൂക്ഷിപ്പിൻ! എന്തെന്നാൽ ബ്രൂട്ടസ് സീസറിന്റെ പ്രേമഭാജനം ആയിരുന്നു എന്നു നീങ്ങരുക്കു് അറിയാമല്ലോ. അല്ലയോ ദൈവതങ്ങളേ! സീസർ ബ്രൂട്ടസിനെ എത്ര ഗൗരവമായി സ്നേഹിച്ചിരുന്നു എന്നു നീങ്ങരുക്കെന്നു തീർച്ചയാക്കണം. ഇതായിരുന്നു എല്ലാ കുത്തുകളിലുംവെച്ചു് അത്യന്തം നിർഘൂണമായ കുത്തു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ

മഹാമനസ്സനായ സീസർ, തന്നെ ബ്രൂട്ടസ് കത്തിയതു കണ്ടപ്പോൾ, രാജദ്രോഹികളുടെ ബാഹുക്കളെക്കാൾ ബലവത്തരമായ ബ്രൂട്ടസിന്റെ കൃതഘ്നത അദ്ദേഹത്തെ സർവ്വമാ പരാജിതനാക്കിത്തീർത്തു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാശക്തിമത്തായ ഹൃദയം പൊട്ടി. തന്റെ മുഖത്തെ ഉത്തരീയത്താൽ മൂടി മറച്ചുകൊണ്ട് അതുവരെ രക്തം പ്രവാഹമായി ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന പാമ്പിവിശ്വഹത്തിന്റെ പാദത്തിൽത്തന്നെ മഹാനായ സീസർ വീണു. എന്റെ സഭേശരെ! ഇതെന്തൊരു വലിയ വീഴ്ച ആണ്. ഇപ്പോൾ ഞാനും, നിങ്ങളും, നാറ എല്ലാവരും, അധഃപതിതരായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു; ചോര ചിന്തിച്ചു കഴ്ചമായ സ്വാമിദ്രോമം ആകട്ടെ, നമ്മെ ജയിച്ചുകൊള്ളുന്നതപദത്തിൽ കയറി സുഖിച്ചിരിക്കുന്നു. കഷ്ടം! ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ കണ്ണുനീർ ഒലിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഹാ! ഹാ! കരുണാപ്രഭാവത്തെ നിങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നതായി ഞാൻ കാണുന്നു. ഇവയോ അനുകമ്പാപൂർണ്ണങ്ങളായ തുള്ളികൾ തന്നെ. കരുണാത്മികന്മാരേ! നമ്മുടെ സീസറുടെ വസ്രൂത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിത്തുളച്ച മുറിവുകളെ മാത്രം കണ്ടപ്പോൾ നിങ്ങൾ ഇത്രയധികം കരയുന്നുവല്ലോ. ഇവിടെ നോക്കുവിൻ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം, ദ്രോഹികൾ മുറിവേല്പിച്ച വിരൂപപ്പെടുത്തി കിടക്കുന്ന സീസറിന്റെ ശരീരംതന്നെ, കിടക്കുന്നത് നോക്കുവിൻ!

൧-മത്തെ പൗരൻ:—കഷ്ടമായ കാഴ്ച!

൨-മത്തെ പൗരൻ:—പൂജ്യനായ സീസരേ!

൩-മത്തെ പൗരൻ:—കഷ്ടമായ ദിവസമേ!

൪-മത്തെ പൗരൻ:—അയ്യോ, ദ്രോഹികൾ! ചണ്ഡാളന്മാർ!

൧-മത്തെ പൗരൻ:—കഷ്ടം! അത്യന്തം രക്തമയമായ കാഴ്ച!

൨-മത്തെ പൗരൻ:—ഇതിന്നു പ്രതീകാരം നമുക്കു ചെയ്തതന്നെവേണം. പുറപ്പെടാം; കണ്ടുപിടിക്കാം; ചുടാം; കൊല്ലാം; ദ്രോഹികളിൽ ഒരുത്തനും ജീവിച്ചിരിക്കരുത്.

ആന്തോണി:—നില്പിൻ സ്വദേശിയന്മാരെ!

൧-മത്തെ പൗരൻ—ശബ്ദം ഉണ്ടാക്കരുത്! മഹാനായ ആന്തോണി എന്തു പറയുന്നു, കേൾപ്പിൻ.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—നമുക്ക് അദ്ദേഹം പറയുന്നതു കേൾക്കണം. നമുക്ക് അദ്ദേഹത്തെ പിൻതുടരണം. അദ്ദേഹത്തിനോടൊന്നിച്ച് നമുക്കു മരിക്കണം.

ആന്തോണി:—സന്മിത്രങ്ങളേ! ഇനിയമിത്രങ്ങളേ! അപ്രകാരം പെട്ടെന്നുള്ള ക്ഷോഭപ്രവാഹത്തിനായി ഞാൻ നിങ്ങളെ കത്തിപ്പൊക്കി ഇളക്കിവിട്ടുകൂടാ. ഈ പ്രവൃത്തി നടത്തിയവരായ പരുഷന്മാർ മാനനീയന്മാർ ആകുന്നു. അവർ ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിന്നു ഇടയാകത്തക്കവണ്ണം അവർക്ക് പ്രത്യേകമായ വല്ല സങ്കടവും ഉണ്ടോ എന്ന് എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അവരാകട്ടെ, ബുദ്ധിമാന്മാരും മാനനീയന്മാരും ആകുന്നു. അവർ നിങ്ങളോടു തക്ക കാരണത്തോടുകൂടി സമാധാനം പറയും; സംശയമില്ല. ഞാൻ, സ്നേഹിതന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളെ അപഹരിക്കാനല്ലാ വന്നിരിക്കുന്നത്. ഞാൻ ബുദ്ധിനെപ്പോലെ വാഗിയല്ല. നിങ്ങൾ എല്ലാവരും

എന്നെ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നതുപോലെ, ഞാൻ എന്റെ മിത്രത്തെ സ്നേഹിക്കുന്ന, ലോകത്തു മറിഞ്ഞുകൂടാത്ത, നേർവഴിക്കാരനായ, ഒരു പച്ചപ്പരമാത്മി. എന്റെ ഈ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി, അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് പരസ്യമായി പ്രസംഗിക്കുന്നതിന് എനിക്ക് അനുവാദം തന്ന അവർക്ക്, നന്നായി അറിയാമെന്നുള്ളതുമാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എനിക്ക് ആളുകളെ ഉത്തേജിപ്പിച്ച് ഇളക്കിവിടുന്നതിന് മതിയായ ബുദ്ധിപാടവമോ, വാഗ്വിദ്യമോ, ആകൃതിവിശേഷമോ, അഭിനയസാമർത്ഥ്യമോ, സ്വരസംക്രമജ്ഞാനമോ, വ്യംഹിതിശക്തിയോ ഇല്ലല്ലോ. ഞാൻ വായിൽ വരുന്നതെല്ലാം സംസാരിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതേയുള്ളൂ. നിങ്ങൾ നല്ലൊന്നും അറിയുന്ന കാര്യത്തെയാകുന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയുന്നത്. ഞാൻ ഇനിമേയറിയ സീസരുടെ മുറിവുകളെ നിങ്ങൾക്കു കാണിക്കുന്നു. ഈ മുറിവുകൾ ആകുന്ന പാവപ്പെട്ട മൂക്കുക്കളായ മുഖങ്ങൾ എനിക്കുപകരം നിങ്ങളോടു സംസാരിച്ച് യാഥാർത്ഥ്യത്തെ പിടിച്ചെടുത്തു അറിയിക്കട്ടെ എന്നു ഞാൻ സങ്കല്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഞാൻ ബുട്ടസ്സും ബുട്ടസ് ആന്തൊണിയും ആയിരുന്ന എങ്കിൽ, ആ ആന്തൊണി നിങ്ങളുടെ ചിത്തങ്ങളെ പ്രക്ഷോഭിപ്പിക്കയും റോമാനഗരത്തിലുള്ള അപേതനങ്ങളായ കല്ലുകൾപോലും എണ്ണീററ് ദ്രോഹികളുടെ നേർക്കു ലഹള കൂട്ടിച്ചെന്ന് അവരെ വധിക്കത്തക്കവണ്ണം അതുകളെ ഇളക്കിവിടുന്നതിന് മതിയായ ഓരോനാവിനെ സീസരുടെ ഓരോ മുറിവിലും സ്ഥാപിക്കയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.

എല്ലാവരും:—ഞങ്ങൾ ലഹളയുണ്ടാക്കും.

മ-മത്തെ പൗരൻ:—ഞങ്ങൾ ബ്രൂട്ടസ്സിന്റെ ഗൃഹത്തെ തീവെച്ച് എരിച്ചുകളയും.

൩-മത്തെ പൗരൻ:—ചോവാം, വരുവിൻ, ദ്രോഹം പ്രവർത്തിച്ചവരെ തിരിഞ്ഞുപിടിക്കാം.

ആന്തൊണി:—ഇനിയും ഒന്നു കേൾക്കണം. സ്വദേശിയന്മാരെ! ഞാൻ ഒന്നുകൂടി പറയുന്നതു കേൾക്കണം.

എല്ലാവരും:—അടങ്ങിനില്പിൻ; ആന്തൊണി പറയുന്നതു കേൾപ്പിൻ. അത്യന്തം പുഷ്പനായ ആന്തൊണി സംസാരിക്കുന്നു.

ആന്തൊണി:—എന്താ സ്നേഹിതന്മാരേ! എന്തു പ്രവർത്തിക്കാൻ പോകുന്നു എന്നറിയാതെ നിങ്ങൾ പോകുകയാണ്. സീസർ നിങ്ങളുടെ സ്നേഹത്തെ ഈ വിധത്തിൽ അർഹിച്ചത് എന്തു സംഗതിയാൽ ആണ്? കഷ്ടം! നിങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ പറഞ്ഞതായ മരണശാസനത്തിന്റെ കഥ നിങ്ങൾ മറന്നു പോയല്ലോ.

എല്ലാവരും:—സത്യംതന്നെ; മരണശാസനം. നമുക്കു താമസിക്കാം, മരണശാസനം വായിച്ചുകേൾക്കാം.

ആന്തൊണി:—ഇതാണ് മരണശാസനം; സീസറുടെ മുദ്ര പതിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്; ഓരോ റോമാപൗരനും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം എഴുപത്തഞ്ചു ഡ്രാക്മാവീതം അദ്ദേഹം കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

൨-മത്തെ പൗരൻ:—അത്യന്തം മഹാശയനായ സീസർ; അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉയിർകൊണ്ടവരുടെ ഉടലും ഉയിരും വേർപെടുത്തണം.

൩-മത്തെ പൗരൻ:—ഹാ! കഷ്ടം! രാജാവായിരിക്കാൻ ഉചിതനായ സീസർ.

ആന്തോണി:—ഞാൻ പറയുന്നത് ക്ഷമിച്ചു കേൾപ്പിൻ.

എല്ലാവരും:—നിശ്ശബ്ദമായിരിപ്പിൻ.

ആന്തോണി:—എന്നതന്നെയുമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വക എല്ലാ വിചാരസ്ഥാനങ്ങളേയും ടൈബർനിയുടെ ഇക്കരയിൽ ഉള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം ലതാഗൃഹങ്ങളേയും ഉദ്യാനങ്ങളേയും പുതുതായി നടീച്ചിട്ടുള്ള ഫലോദ്യാനങ്ങളേയും നിങ്ങൾക്കായി അദ്ദേഹം വിട്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളും നിങ്ങളുടെ സന്താനങ്ങളും പൊതുവിചാരസ്ഥാനങ്ങളായി ശാശ്വതമായി അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനും അവയിൽ കൂടി നടന്ന് വിശ്രമിക്കയും വിനോദിക്കയും ചെയ്ത് ആരോഗ്യത്തെ സമ്പാദിച്ചുകൊള്ളുന്നതിനും ആയി അദ്ദേഹം അവയെ വിട്ടുതന്നിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ ഇഴുറ്റശനായ ഒരു സീസർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അതുപോലെ ഇനിയൊരുത്തൻ എപ്പോൾ ഉണ്ടാകും?

൧-മത്തെ പൗരൻ:—ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകയില്ല; ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകയില്ല. വരുവിൻ ചങ്ങാതികളെ; അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രേതത്തെ നമുക്കു പരിശുദ്ധമായ ശ്മശാനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി ദഹിപ്പിക്കാം. അവിടെ നിന്നു കടക്കൊള്ളികൾ എടുത്ത് സ്വാമിദ്രോഹികളുടെ ഗൃഹങ്ങളിൽ തീ വെക്കാം. പ്രേതത്തെ താക്കിയെടുപ്പിൻ.

൨-മത്തെ പശരൻ:—ഓടിപ്പോയി തീ കൊണ്ടു വരുവിൻ.

൩-മത്തെ പശരൻ:—പലകകളെ പഠിച്ചെടുക്കുവിൻ.

൪-മത്തെ പശരൻ:—രൂപങ്ങളേയും ജനയിലുകേയും കണ്ണിൽ കാണുന്നതെല്ലാം പൊളിച്ചെടുത്തു കൊണ്ടു വരുവിൻ.

(പ്രേതം എടുത്തു കൊണ്ട് പശരന്മാർ പോയി)

ആന്തോണി:—ഇനി മറയ്ക്കു് എല്ലാം നടക്കട്ടെ: ദ്രോഹമേ നീ നടക്കാൻ തുടങ്ങി. യഥേച്ഛം വിഹരിക്കുന്നിന്റെ ഇഷ്ടപോലെയുള്ള വഴിയെ നടന്നുകൊള്ളുക.

(ഒരു ഭൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇതാരെടാ, എന്തു വർത്തമാനം?

ഭൂതൻ:—യജമാനനേ! അക്രോവിയസ് റോമാവിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

ആന്തോണി:—അദ്ദേഹം എവിടെ?

ഭൂതൻ:—അദ്ദേഹവും ലെപ്പിഡസ്സും സീസർക്കു ഗൃഹത്തിൽ ഉണ്ട്.

ആന്തോണി:—അദ്ദേഹത്തിനെ കാണാനായി ഞാൻ ഉടൻ അവിടേക്കുതന്നെ വരുന്നുണ്ട്. ഞാൻ കാണണം എന്ന് ആഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹവും എത്തി. ഭാഗ്യദേവത പ്രസന്നയായിരിക്കുന്നു; ഈ ഭഗയിൽ നമുക്കു് എന്തു വരുവുമാത്രം.

ഭൃത്യൻ:—ബ്രൂട്ടസും കാഷിയസും റോമാവിലെ
പുരപാലങ്ങളിൽക്കൂടി ഭ്രാന്തന്മാരെപ്പോലെ കുതിരയിൽ
കയറിപ്പോയി എന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടു.

ആന്തോണി:—ഞാൻ ജനങ്ങളെ ഏതുവിധം പ്ര
ചലിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന്, പക്ഷേ, അവർക്കു ജനങ്ങൾ അറി
വുകൊടുത്തിരിക്കാം. അക്രൂരവിരസ് ഇരിക്കുന്നിടത്തേക്ക്
എന്നെ കൊണ്ടുപോകൂ.

(എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം ൩. ഒരു വീഥി.

സിന്നാ:കവീശൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.

സിന്നാ:—ഞാൻ സീ സരോടൊന്നിച്ചിരുന്ന് ഉഴഞ്ഞു
കഴിച്ചതായി രാത്രി സ്വപ്നം കണ്ടു. അതുകൊണ്ട്
അമംഗളകാര്യങ്ങൾ എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചുകൊണ്ടി
രിക്കുന്നു. ഇന്നു ഭവനംവിട്ടു വെളിച്ചിൽ പോകുന്നതിന്
എനിക്കു മനസ്സില്ല. എന്നു വരികിലും ഏന്തോ ഒന്ന്
എന്നെ പുറത്തേയ്ക്ക് നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നു.

(പഴുതാർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

൧-മത്തെ പഴുതർ—തന്റെ പേരെന്ത്?

൨-മത്തെ പഴുതർ—താൻ എവിടെ പോകുന്നു?

൩-മത്തെ പഴുതർ—താൻ എവിടെ പാർക്കുന്നു?

൪-മത്തെ പഴുതർ—താൻ കല്യാണം കഴിച്ചവനോ
അതോ ബ്രൂട്ടമചാരിയോ?

൨-മത്തെ പഴുതർ:—ഓരോ ആളുടേയും ചോദ്യ
ത്തിനു ശരിയായി ഉത്തരം പറയൂ.

൧-മത്തെ പഴുതർ:—അതും ചുരുക്കത്തിൽ വേണം.

൪-മത്തെ പശരൻ:—ബുദ്ധിപൂർവ്വമായ ഉത്തരമായിരിക്കുകയും വേണം.

൩-മത്തെ പശരൻ:—പറയുന്നതു സത്യമായും ഇരിക്കണം. കേട്ടോ.

സിന്നാ:—എന്റെ പേരെന്ത്? ഞാൻ എവിടെ പോകുന്നു? ഞാൻ എവിടെ പാർക്കുന്നു? ഞാൻ വിവാഹം കഴിച്ചിട്ടുള്ളവനോ അതോ ബ്രാഹ്മചാരിയോ? എന്നാൽ ഓരോരുത്തരുടേയും ചോദ്യത്തിനു നേരിട്ടും ചുരുക്കമായും ബുദ്ധിയോടുകൂടിയും സത്യമായും മറുപടി പറയണം അല്ലേ; ഞാൻ പറയുന്ന സംഗതി എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ഒരു ബ്രാഹ്മചാരിയാണ്.

൨-മത്തെ പശരൻ:—താൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം എന്തെന്നാൽ, വിവാഹം ചെയ്യുന്നവൻ മൃഗമാണെന്ന് എന്നാണ്. അങ്ങനെ പറഞ്ഞതിന് തനിക്കു തലയ്ക്കു ഒരു ചൊട്ടു കിട്ടേണ്ടതാണ്. ഇരിക്കട്ടെ; വളച്ചു കെട്ടാതെ നേരേ പറയൂ.

സിന്നാ:—നേരേതന്നെ. ഞാൻ സീസരുടെ ശവഭാഹത്തിനായി പോവുകയാണ്.

൧-മത്തെ പശരൻ:—ഒരു മിത്രമായോ ശത്രുവായോ?

സിന്നാ:—ഒരു മിത്രമായി.

൨-മത്തെ പശരൻ:—ആ സംഗതിക്ക് ഉത്തരം നേരിട്ടു പറഞ്ഞു.

൪-മത്തെ പശരൻ:—തന്റെ പാപ്പ്, ചുരുക്കത്തിൽ.

സിന്നാ:—ചുരുക്കത്തിൽ ഞാൻ ആസ്ഥാനമണ്ഡപത്തിന് അടുക്കൽ പാർക്കുന്നു.

7 AUG 1930

൩-മത്തെ പരമൻ:—തന്റെ പേര്? സത്യമായി പറയൂ.

സിന്നാ:—സത്യമായി എന്റെ പേര് സിന്നാ എന്നാണ്.

൧-മത്തെ പരമൻ:—ഇവനെ ചന്നംചിന്നമായി ചീന്തിക്കളവിൻ. ഇവൻ ഒരു സ്വാമിദ്രോഹിയാണ്.

സിന്നാ:—അല്ല. ഞാൻ സിന്നായെന്ന കവീശനാണ്.

൪-മത്തെ പരമൻ:—ഇവന്റെ ഭയ്യവിതയ്ക്കായി ഇവനെ മരിപ്പിക്കുന്നതായി ചീന്തിക്കളവിൻ.

സിന്നാ:—ഞാൻ ദ്രോഹംപ്രവർത്തിച്ച സിന്നാ അല്ല.

൪-മത്തെ പരമൻ:—അതെന്തെങ്കിലും ആകട്ടെ; ഇവന്റെ പേര് സിന്നാ എന്നാണ്. ഇവന്റെ പേരിനെ മാത്രം ഇവന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് പഠിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് ഇവനെ വിട്ടയച്ചേക്കുവിൻ.

൩-മത്തെ പരമൻ:—ഇവനെ വലിച്ചുകീറവിൻ, വലിച്ചുകീറവിൻ! വരട്ടെ. കൊള്ളികൾ! ഹാ!-ഹാ! തീക്കൊള്ളികൾ! ചിലർ ബ്രൂട്ടസിന്റെ അവിടേയ്ക്ക്; ചിലർ കാഷിയസ്സിന്റെ അവിടേയ്ക്ക്, എല്ലാത്തിനേയും മരിപ്പിപ്പിൻ-ചിലർ ഡസിയസ്സിന്റെ ഗൃഹത്തിലേക്ക്; ചിലർ കാസ്സായുടെ ഭവനത്തിലേയ്ക്ക്; ചിലർ ലിഗാരിയസ്സിന്റെ ഗൃഹത്തിലേയ്ക്ക്; പോവിൻ-ഓടുവിൻ.

(എല്ലാവരും പോയി)

സ്രീസാഹസം

(മാർബെത്)

കഥാസംഗ്രഹം.

ക്രിസ്തപഞ്ചം പതിനൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ സ്കാട്
ലാണ്ഡ് ഭരിച്ചിരുന്ന ഡൻകൺ മഹാരാജാ പ്രജാവത്സ
ലനും ബന്ധുക്കളേയും അമാത്യന്മാരേയും ആദരബഹുമാ
നപരസ്സരം സ്നേഹിക്കുന്നവനും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ ബന്ധുവായി മാർബെത് എന്ന പേരുള്ള ഒരു
പ്രഭു ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം ഒരു സേനാനായകനും ആ
യിരുന്നു. ഒരിക്കൽ മാർബെത് ശത്രുസംഹാരം ചെയ്ത്
വിജയിയായി സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി വരുമ്പഴി മൂന്നു
യോഗിനികൾ വന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു മേൽക്കുമേൽ സ്ഥാ
നങ്ങൾ ലഭിക്കും എന്നും ആ രാജ്യത്തിലെ രാജാവായി
ത്തീരും എന്നും അനുഗ്രഹിച്ചു വരുകൊടുത്തു അന്തർ
ലാനം ചെയ്തു. ഉടൻതന്നെ അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു
രാജദൂതൻ വന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടുതൽ സ്ഥാനമാനം
മഹാരാജാവു നൽകിയിരിക്കുന്നതായി അറിയിച്ചു. യോഗി
നികളുടെ വരം ഇത്ര വേഗത്തിൽ സത്യമായി ഭവിച്ചതു
കൊണ്ട് മദായ്മാതനായിത്തീർന്ന മാർബെത് ഈ
സന്തോഷവാർത്തയെ ഭാര്യയെ അറിയിക്കുകയും മഹാരാജാ
വായിത്തീരുന്നതിനു ബലുപ്പാടു കാണിക്കുകയും ചെയ്തു.

സ്വയംഭൂതായും ഭൂമോഹിയും ആയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
ഭായ് ഇതിലേക്കു വേണ്ട ഉപായങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു
തുടങ്ങി.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒരിക്കൽ ഡൻകൺ മഹാരാജാ
വ് മാർക്സബത്തിനെ ബഹുമാനിക്കാനായി അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ ഭവനത്തിൽ ഒരു ദിവസം താമസിക്കണം എന്ന്
നിശ്ചയിച്ചു വന്നു. ഈ രാജാതിമിയെ യഥായോഗ്യം മാ
ർക്സബത്തും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്നിയും ഉപചരിക്കുന്ന
തിനു വേണ്ടതെല്ലാം ചെയ്തു.

രാജഭഗ്നത്തിൽ കൃതാർത്ഥമായിത്തീരേണ്ടവളായ
ആ ഗൃഹിണി ഈ അവസരത്തെ ഭൂപയോഗപ്പെടു
ത്തി. അവൾ, അവളുടെ ഭവനത്തിൽ നിശ്ശങ്കം ഉറങ്ങി
ക്കിടന്ന രാജാവായ അതിമിയെ, ആരും അറിയാതെ
വെട്ടിക്കൊന്ന് ആ കൊലക്കുറ്റത്തെ മറുളളവരിൽ
ആരോപിച്ച് സ്വയം നിരപരാധികളായി ഭവിക്കാം
എന്നും യോഗിനികളുടെ ആശീർവാദപ്രകാരം ഭർത്താവ്
വേഗം മഹാരാജാവായിത്തീരുന്നതിനുള്ള ഉപായം ഇതുത
ന്നെന്നാണെന്നും കരുതി, ഭർത്താവിനെ ഈ മഹാപാതക
ത്തിലേക്കായി പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഈ വഞ്ചകാലോചനയേ
വിവരിക്കുന്ന ഭാഗമാകുന്നു ഇതിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

സ്രീസാഹസം.

അങ്കം ൧. രംഗം ൫.

മാർക്കബെത്തിന്റെ ഗൃഹം.

(മാർക്കബെത്തിന്റെ ഭാര്യ ഒരു കുറു വായിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലേഡി മാർക്കബെത്ത്—“വിജയം നേടിയ ദിവസം അവർ എന്നെ കണ്ടു. മത്സ്യക്കുളത്തിൽ കൂടുതൽ ജ്ഞാനം അവർക്കുണ്ടെന്ന് അത്ഭുതം വിശ്വസനീയമായ അറിവ് എന്നിങ്ങനെ കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അവരോടു വീണ്ടും വീണ്ടും പ്രശ്നങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹത്താൽ തപ്തനായപ്പോൾ അവർ വായുരൂപികളായി മാറി അടുത്തുകൾ ആയിത്തീർന്നു; ഞാൻ അതുകണ്ടു വിസ്മയസ്തബ്ധനായി നിന്നുപോയി. അപ്പോഴാണ് മഹാരാജാവിന്റെ ദൂതന്മാർ വന്നത്. “കാഡറിലെ പ്രഭോ” എന്ന് അവർ എന്നെ സംബോധനം ചെയ്തു. ഈ പദത്തെ പ്രയോഗിച്ചിട്ടാണ് ആ യോഗിനികൾ എന്നെ അഭിവാദനം ചെയ്യുകയും; “അങ്ങ് വിജയിയായി ഭവിക്കട്ടെ; അങ്ങ് മഹാരാജാവായി ഭവിക്കും” എന്ന ആശീർവാദങ്ങളാൽ അവർ ഭവിഷ്യത്തിനെ സൂചിപ്പിച്ചതും; എന്റെ വൈഭവത്തിന്റേയും ഐശ്വര്യത്തിന്റേയും സഹഭാഗിനിയായ പ്രിയതമേ, ഭവതിക്ക് ഏതുവിധമായ ഐശ്വര്യം ലഭിക്കാൻ പോകുന്നു എന്ന് ഭവതി അറിയാത്തതു

നിമിത്തം ഭവതിയുടെ പങ്കിനുള്ള ആഘോടം അന്നഭവി
 ക്കാതെ ഇരിക്കരുത് എന്നു കരുതി ഈ വിവരം ഉടനെ
 ഞാൻ അറിയിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇതിനെ മനസ്സിൽവെച്ചു
 കൊൾക. ശുഭമസ്തു.” അങ്ങ് ഗ്ലാമിസ് ഗിരിയിലെ പ്രഭു
 വാണു. ഇപ്പോൾ കാധറിലെ പ്രഭുവും ആയി. അങ്ങേക്കു
 കിട്ടും എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പദവിയും അങ്ങേക്കു കിട്ടു
 ന്നതാണു്. എന്നിരുന്നാലും അവിടുത്തെ പ്രകൃതിയെ
 ക്കുറിച്ച് എനിക്കു ശങ്കയുണ്ടു്. എന്നെന്നാൽ, അതു് എ
 ഭ്രയം അടുത്തവഴി പോകാതിരിക്കുന്നതിനു് ഇടയാക്കാ
 തിരിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ അത്രയധികം മാനുഷകാര
 ബ്ധപ്പാൽകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അങ്ങേക്കു് ഉന്നത
 സ്ഥാനത്തു് ഇരിക്കാൻ മനസ്സുണ്ടു്. അങ്ങേക്കു് ഉച്ചപദ
 വാങ്ങു ഇല്ലാതില്ല; എന്നാൽ അതിനെ പ്രാപിക്കാൻ
 അവശ്യം വേണ്ടതായ സാഹസികമായ മനോനിശ്ചയം
 അങ്ങേക്കു് ഇല്ല. അങ്ങ് ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഉന്നതസ്ഥാന
 തെ മാന്യവും നിഷ്കളങ്കവും ആയ മാറ്റേണ ലഭിക്കും
 എന്ന് അങ്ങ് വിചാരിക്കുന്നു. കപടംകാണിക്കാൻ അങ്ങേ
 ക്കു് മനസ്സില്ല; എന്നാൽ കപടംകൊണ്ടുമാത്രം ലഭ്യമാ
 കുന്ന പദവിയിൽ അങ്ങേക്കു് മോഹം ഉണ്ടുതാനും.
 “തനിക്കു് ഇതു വേണം എങ്കിൽ താൻ ഇപ്രകാരം ചെ
 യ്യണം” എന്നു വിളിച്ചുപറയുന്ന പദവിയെ, മഹാനായ
 ഗ്ലാമിസ് പ്രഭോ! അങ്ങ് ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു്. അതു ചെ
 യ്യാൻ അങ്ങ് ഭയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അതു നടത്തരു
 തു് എന്നു വിചാരിക്കുന്നതിലധികമായി അതു നടത്താൻ
 ഭയപ്പെടുകയാണു് അങ്ങ് ചെയ്യുന്നതു്. അതിനാൽ

ഇവിടെ എളുപ്പം വന്നുപേരണം വന്നുപേർന്നാൽ, എന്റെ സത്ത്പത്തേ! അങ്ങേയുടെ ശ്രവണപാരത്തിൽ ഒഴിച്ചുതരാം. വേഗം വന്നെത്തുകതന്നെ. ഏതു കിരീടം അങ്ങ് ധരിക്കും എന്ന് വിധിയും അമാനുഷവാക്കും വ്യക്തമായി ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ സ്വർണ്ണകിരീടം ധരിക്കുന്നതിന് പ്രതിബന്ധമായി നിൽക്കുന്നതിനെ എല്ലാം, എന്റെ നാവിന്റെ ശക്തികൊണ്ട്, ഞാൻ അടിച്ചോടിക്കുന്നുണ്ട്.

(ഒരു ഭൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു)

എന്തു വർത്തമാനം?

ഭൂതൻ:—മഹാരാജാ ഇന്ന് രാത്രി ഇവിടെ എഴുന്ന
രുളുന്നു.

ലേഡി:—നിനക്കു വിചിച്ചുണ്ടോ? നിന്റെ യജമാ
നൻ തമ്പുരാനോടൊന്നിച്ചിപ്പോഴോ? അദ്ദേഹം ഉണ്ടായി
രുന്നാൽ സൽക്കാരത്തിനായി വേണ്ടതെല്ലാം ഒരുക്കണം
എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുമായിരുന്നു.

ഭൂതൻ:—അത്രവേഗി! അതു സത്യംതന്നെ. നമ്മു
ടെ യജമാനനും വരുന്നുണ്ട്; എന്റെ കൂട്ടുകാരൻ ഒരു
ത്തൻ എന്നോടൊന്നിച്ചു വേഗത്തിൽ ഓടി ഇതാ എത്തി
ട്ടുണ്ട്; പക്ഷെ ഇവിടെ വന്നപ്പോൾ വിവരം അറിയി
ക്കാൻകൂടി ശക്തിയില്ലാത്തവിധത്തിൽ അത്രത്തോളം
ശ്വാസമുട്ടി വന്നു കിടക്കുന്നു.

ലേഡി:—അവന്ന് വേണ്ടതു കൊടുത്ത് ആശ്വസി
പ്പിക്കുക. അവൻ മംഗളമായ വാർത്ത അറിയിക്കുവാൻ
വന്നവനാണല്ലോ. (ഭൂതൻ പോയി) എന്റെ കോട്ടയ്ക്കും

കുത്തുള്ള അരമനയിൽ മഹാരാജാവിന്റെ മരണകരമായ പ്രവേശത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന കായന്റെ കരച്ചിൽ പോലും ശ്രവണാർഹമോയല്ലേയിരിക്കയുള്ളു. മത്സ്യവിചാരങ്ങളെ ശുശ്രൂഷിച്ചുപോരുന്ന ദേവതമാരെ, ഇക്കാര്യത്തിൽ എന്നെ പുരുഷനായി മാറുവിൻ! എന്റെ തലമുതൽ കാൽവരെ അത്യന്തം ദാരുണങ്ങളായ ക്രൂരകർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറയ്ക്കുവിൻ. എന്റെ രക്തത്തെ അലിവില്ലാതാക്കുവിൻ. പ്രകൃത്യാ ഉള്ള പശ്ചാത്താപചിന്തകൾ കയറിവന്ന് എന്റെ ക്രൂരവിചാരത്തെ വിചലിപ്പിക്കയും കർമ്മത്തിനും ഫലത്തിനും നടുക്കു ശമത്തെ സ്ഥാപിക്കയും ചെയ്യാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അനുതാപത്തിനുള്ള ദ്വാരങ്ങളെ എല്ലാം അടയ്ക്കുവിൻ. മനുഷ്യരിൽ സഹജമായിക്കാണുന്ന ദോഷപ്രവണതമൂലം മനുഷ്യജീവിതത്തിനു ഹാനി വരുത്തുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ സർവ്വതരം അദൃശ്യരൂപികളായി കാത്തുനിന്നു രക്ഷിച്ചുപോരുന്ന ഘാതകസഹായന്മാരായ ദേവതമാരേ! നിങ്ങൾ എന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് എന്റെ മുലപ്പാലിനെ വിഷമാക്കുവിൻ. എനിക്കുള്ള ദയാദാക്ഷിണ്യാഭിയായ മൃദുസപദോവത്തെ മാറ്റി എന്നിൽ ക്രൂരസപദോവത്തെ ഉറപ്പിച്ചുതരുവിൻ. ഗാഢാസ്ഥകാരമായ രാത്രിയേ, നീ എന്റെ തീക്ഷ്ണമായ കത്തിക്കുപോലും അത് ഉളവാക്കുന്ന മുറിവിനെ കാണാൻ പാടില്ലാത്തവിധം സപർലോകംതന്നെ അള്ളിരുൾ ആകുന്ന പുതപ്പിൽക്കൂടി നോക്കി “അരുതരുതു” എന്നു വിളിച്ചുപറയാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം കറുത്തിരുണ്ടു നരകപ്ലകകൊണ്ടു മുടിപ്പുതച്ചിരുന്നുകൊള്ളുക.

(മാക്ബെത്ത് പ്രവേശിക്കുന്നു)

മഹാനായ ഗ്ലാമിസ് പ്രഭോ, മാന്യനായ കാഡർ പ്രഭോ, ഈ രണ്ടു സ്ഥാനങ്ങളേയും അപേക്ഷിച്ച് ഉയർന്ന പദവി അനുഭവിക്കാൻ പോകുന്ന നാഥ! അവിടുത്തെ കത്തു ഭാവിജ്ഞാനം തീരെ ഇല്ലാത്ത വർത്തമാനകാലത്തി നപ്പറം ഉള്ള അവസ്ഥയിലേക്ക് എന്നെ നയിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ഭാവ്യാവസ്ഥ ഇക്കുഴപ്പത്തിൽ തന്നെ വന്നിരിക്കുന്നതായി ഞാൻ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മാക്ബെത്ത്:—പ്രിയതമേ! ഡൻകൻ മഹാരാജാവ് ഇന്നു രാത്രി ഇവിടെ എഴുന്നള്ളുന്നു.

ലേഡി.—എന്ത് മടങ്ങി എഴുന്നള്ളും?

മാക്ബെത്ത്.—നാളെ പ്രഭാതത്തിൽ എന്നാണു് കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്.

ലേഡി.—അപ്രകാരമുള്ള പ്രഭാതത്തെ സൂര്യൻ കാണാതിരിക്കട്ടെ! നാഥ! അവിടുത്തെ മുഖം ആളുകൾക്ക് അസാധാരണമായ വിശേഷകാര്യങ്ങൾ വായിച്ചറിയാവുന്ന പുസ്തകംപോലെ ആയിരിക്കുന്നു. ലോകത്തെ തോല്പിക്കുന്നതിനായി കാലോചിതമായ ഭാവത്തെ ധരിച്ചുകൊൾക. അവിടുത്തെ കണ്ണിലും, അവിടുത്തെ കയ്യിലും, അവിടുത്തെ നാവിലും, സൽക്കാരങ്ങളെ വഹിച്ചുകൊൾക! അങ്ങു് കാഴ്ചയിൽ നിഷ്കളങ്കമായ പഷ്പംപോലെ ഇരിക്കണം; എന്നാൽ അതിനുള്ളിൽ അങ്ങു് ഒരു സർപ്പമായിത്തന്നെ ഇരിക്കേണ്ടതുമാണു്. വരുന്നയാളുകളുടെ വകയ്ക്കു വേണ്ടതെല്ലാം കരുതേണ്ടതാകുന്നു. ഇന്നത്തെ രാത്രി വേണ്ടതായ മഹോദ്യമം എല്ലാം എന്റെ ചുമതലയിൽ.

വിട്ടുതരണം. ഈ ഒരു രാത്രിയിലെ ഉദ്യമം നമ്മുടെ ഭാവിയിൽ എല്ലാ രാത്രികളിലും എല്ലാ പക്ഷികളിലും നമുക്ക് ഏകാധിപത്യത്തേയും അളവറ അധികാരത്തേയും നൽകുന്നതാണ്.

മാർബെത്ത്:—മേൽ വേണ്ട കാര്യം പിന്നെ ആലോചിക്കാം.

ലേഡി:—മുഖം മാത്രം പ്രസന്നമായിരിക്കട്ടെ. മുഖഭാവത്തെ അടിക്കടി മാറുന്നതു ഭീരുത്വമാണ്. ശേഷം എല്ലാം എനിക്കു വിട്ടേക്കണം.

(എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം ൩.

മാർബെത്തിന്റെ കോട്ടയുടെ മുൻവശം.

(അമാത്യാദികളോടും സേനാപതിമാരോടും കൂടി ഡൻകൻ മഹാരാജാ സന്നദ്ധരായി പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഡൻകൻ:—ഈ ദർശനം ആഹ്ലാദകരമായ സ്ഥലത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇവിടത്തെ പുതുമണമേററ മധുരമായ ശുദ്ധവായു നമ്മുടെ ശാന്തങ്ങളായ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ചീയുഷംപോലെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നു.

ബാൻകോ.—അരുളിച്ചെയ്തപോലെ ഇവിടത്തെ വായു ശുദ്ധവും സുഖാവഹവും ആയിരിക്കുന്നു. ഈ ഗൃഹത്തിന്റെ മൂലകളിലും പൊതികളുടെ താഴെയും തുടിക്കിടക്കുന്ന കൂടുകൾ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. അവ വേനൽക്കാലങ്ങളിലെ അതിമിത്തയ മീമ്പൽ പക്ഷിയുടെ

കൂട്ടുകൾ ആണ്. അതു സാധാരണമായി വലിയ അമ്പലങ്ങളിലാണ് കൂട്ടുകെട്ടുന്നത്. ആ കൂട്ടുകൾ മീവൽപക്ഷിയുടെ ആട്ടുമഞ്ചമോ അതിന്റെ മുട്ടകളെ പൊരുന്നി കണ്ടുകൂടാക്കി അവയെ പോരുന്നതിനായുള്ള തൊട്ടിലുകളോ എന്നു തോന്നുന്നു. ഈ തൂക്കുകൂട്ടുകൾ കാണുന്ന സ്ഥലത്തിലെ വായു ശുദ്ധവും സുഖാവഹവും ആയിരിക്കും എന്ന് ഞാൻ അനുഭവംകൊണ്ട് അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

(ലേഡി മാർക്വെത് പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഡൻകൺ:—ഇതാ നമ്മുടെ ബഹുമാന്യരായ ഇവിടത്തെ സ്വാമിനി. അല്ലേ മഹാമനസ്വിനീ! സ്നേഹം എന്നത് വലിയ ഗുണം തന്നെ. എന്നാൽ ചിലപ്പോൾ അതുമൂലം മഹത്തായ ഉപദ്രവങ്ങളും കഷ്ടപ്പാടുകളും അനുഭവിക്കേണ്ടി വരും. സ്നേഹമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന ഉപദ്രവങ്ങളെ നാം അഭിനന്ദിക്കേണ്ടതായും ഇരിക്കുന്നു. സംഗതികൾ ഈ വിധം ഇരിക്കുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ നമുക്കുവേണ്ടി അനുഭവിക്കുന്ന കഷ്ടപ്പാടുകൾക്കായി നിങ്ങളെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിലേക്കു ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കേണ്ട വിധം ഇന്നതാണെന്നും നമുക്കുവേണ്ടി അനുഭവിപ്പിക്കുന്ന ഉപദ്രവത്തിനായി നമ്മോടു കൃതജ്ഞതയോടുകൂടിയിരിക്കയല്ലാതെ നമ്മെ കുറ്റപ്പെടുത്തരുതെന്നും നാം നിങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുന്നു.

ലേഡി.—തിരുമേനി ഇവിടെ എഴുന്നള്ളിയതു നിമിത്തം ഞങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ വർഷിച്ചിട്ടുള്ള അഗാധവും വിശാലവും ആയ ബഹുമാനികളോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ഓരോ ഉപചാര

വും ചതുർഗുണമായിരുന്നാൽപോലും കേവലം തൃപ്തി
മത്രേ. ഇതിനു മുമ്പിൽ തന്നെ ഞങ്ങൾക്കു തന്നിട്ടുള്ളതും
ഇതയിട കൂടുതലായി ചൊരിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ആയ സ്ഥാന
മാനങ്ങളാൽ അനഗ്രഹീതരായിരിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ അ
വിടത്തെ സർവ്വാർത്ഥത്തിനായും ഉത്തരോത്തരം
ഐശ്വര്യാഭിവൃദ്ധിക്കായും നമുക്കു ഇതുകൾ പ്രാപ്തി
കാലം കഴിക്കാൻ കടംപെട്ടവരായി ഭവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ധന്യകൾ:—കാശ്വരിലെ പ്രഭു എവിടെ? നാം
അദ്ദേഹത്തിനോടടുപ്പിച്ചു സവാരിചെയ്തു; അദ്ദേഹത്തെ
പുറകിലാക്കി മുമ്പെ ഞങ്ങൾക്കു ഇവിടെ എത്തണം
എന്നായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ മോഹം. എന്നാൽ അദ്ദേഹം
നല്ല സവാരിക്കാരൻ ആണ്. കത്തിരയെ ഓടിപ്പറന്നുള്ള
ചെരിപ്പുമുള്ള പോലെ തീക്ഷ്ണമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
സ്നേഹം സഹായമായി നിന്നതിനാൽ സ്വഗൃഹത്തിൽ
ഞങ്ങൾക്കു മുമ്പേ എത്താൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞു.
ഉത്തമയും സുന്ദരിയും ആയ നിങ്ങളുടെ അതിഥിയായി
നാം ഉന്നമം ഭാഗ്യം ഇവിടെ താമസിക്കുകയാണ്.

ലേഡി.—ഞങ്ങൾ എന്നും തിരുമേനിയുടെ ഭാസ
ന്മാരാണ്. ഈ ഭാസന്മാരും, ഇവരുടെ ഭാസന്മാരും, ഇവ
രുടെ വകയായ സകലവും, തിരുമേനിയുടെ വകയാണ്.
ഇവയെ ഭാരമേററ സ്വത്തുപോലെ ഞങ്ങൾ തിരുമേനി
ക്കുവേണ്ടി സൂക്ഷിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. അതുകൊ
ണ്ട് കല്പിച്ചു ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ ഏറ്റവും അതുകൂടെ
കണക്കു ഞങ്ങൾ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതും തിരിയെ
ഏർപ്പിക്കേണ്ടതും ആകുന്നു.

ഡൻകൺ:—കൈ തരിക; കാര്യർ പ്രഭു ഇരിക്ക
ന്നേടത്തു നമ്മെ കൊണ്ടുപോകണം. നമുക്കു പ്രഭുവിനോടു
വലുതായ സ്നേഹം ഉണ്ടു്. മേൽക്കുമേൽ വേണ്ട ബഹുമാ
നികൾ നാം അദ്ദേഹത്തിന്നു കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കാം.
നമുക്കു പോകാം.

(എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം ൭.

മാർബെത്തിന്റെ ഭർത്താവ്.

ഉത്തരകഴിക്കാൻ ഒരുക്കുന്നു. വിളക്കുകളും പ്രധാന വിളമ്പുകാരും
ക്ഷണസാധനങ്ങളും പാത്രങ്ങളും മറ്റും എടുത്തുകൊണ്ടു് അനവധി
സേവകന്മാർ രംഗത്തിൽ കൂടി നടന്നുപോകുന്നു. പിന്നാലെ മാർബെ
ത് പ്രവേശിക്കുന്നു.

മാർബെത്:—അതു ചെയ്തു കഴിഞ്ഞാൽ ദോഷം
ഒന്നും കൂടാതെ അവസാനിക്കുമെങ്കിൽ നല്ലതു്, അതു
വേഗത്തിൽ ചെയ്യുന്നതാണു്. വധം അതിന്റെ ദോഷ
ഫലങ്ങളെ തടഞ്ഞു നിത്തുകയും ആ ദോഷഫലങ്ങൾ എ
ല്ലാം ഇല്ലെന്നു വന്നാൽ എനിക്കു ജയഫലം പിടിച്ചുതരി
കയും ചെയ്യുന്നതായാൽ ഈ ഒരു വെട്ടു മാത്രം തന്നെ
സംഗതിയുടെ ആദിയും അന്തവും ആയിത്തീരാനുള്ള
താണു്. ഭ്രതം, ഭാവി, എന്നു ആദ്യന്തരഹിതമായ കാല
ങ്ങൾ ആകുന്ന മഹാസമുദ്രങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കു വർത്തമാനം
ആകുന്ന മണൽക്കരയിടുക്കിൽ നിന്നുകൊണ്ടു് പരലോ
കത്തേയും അവിടെ നമുക്കു വെച്ചിട്ടുള്ളവയേയും നിസ്സാ
രങ്ങളായി ഗണിച്ചുപേക്ഷിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ ഇത്തരം

കാര്യങ്ങളിൽ എന്തുതന്നെയായാലും ഇവിടേയും വിചാര
 ണചെയ്തു ശിക്ഷ നല്കുന്നതാണല്ലോ. ഈ പ്രവൃത്തിക
 ളാൽ മരണകർമ്മപാഠങ്ങളെ നാം മറുക്കുവർക്കു പഠിപ്പി
 ക്കയാണു ചെയ്യുന്നത്. ആ പാഠനം തിരിച്ചടിച്ചു തന്ന
 വിനതതന്നെ പിടികൂടുന്നതാ ആണു്. ഈ പക്ഷഭേദം
 മറുക്കു നീതി അന്യന്മാർക്കു കൊടുക്കാനായി നാം വിഷം
 കലക്കിവച്ചിട്ടുള്ള പാത്രങ്ങളിൽ ഉള്ള പാനീയത്തെ നാം
 തന്നെ കുടിക്കാൻ ഇടയാക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ആകട്ടെ, ഇവി
 ടെ ഉഭയമാവിശ്വാസം പൂണ്ടു വന്നു താമസിക്കുന്നയാൾ
 ആണു്. ഒന്നാമതു് ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബന്ധുവും
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രജയും ആകുന്നു. ഈ രണ്ടു കാരണ
 ങ്ങളും ഈ പ്രവൃത്തിക്കു വിരുദ്ധം ആകുന്നു. രണ്ടാമതു്,
 ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനെ വധിക്കാൻ വന്നവരുടെ നേ
 ളെ എതിർത്തു നിന്നു രക്ഷിക്കാൻ കടപ്പെട്ടവനായിരിക്കു
 ന്നതല്ലാതെ ഞാൻ തന്നെ വധത്തിനായി ഖരഗം ധ
 രിച്ചുപോകരുതാത്തതാകുന്നു. എന്നുതന്നെയുമല്ല ഈ ഡ
 ന്കൻ അനേക സൽഗുണസമ്പന്നൻ; തീരെ ഗർവ്വീത
 നല്ല; അതിശാന്തൻ; സ്വധർമ്മനിർമ്മാണത്തിൽ നി
 ഷ്കളങ്കൻ. അതുകൊണ്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാണ
 പോരണം ആകുന്ന ഈ മഹാപാതകത്തിന്നു പ്രതികൂ
 ലമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൽഗുണങ്ങൾ ഭേദിനാഭ
 മുക്കു നാവുകൾക്കു കൂടി ദേവദൂതന്മാർ എന്നപോലെ
 അദ്ദേഹത്തിന്നു വേണ്ടി വാദിക്കും—എന്നുതന്നെയുമല്ല
 അദ്ദേഹം കരുണാചാരിധി. ആ കരുണ ഇപ്പോൾ ജനിച്ച
 ശിശുപോലെ, ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളാൽ അറിമപ്പെടാ
 ന്തേയും പദാർത്ഥബന്ധം ഇല്ലാത്തേയും, പാഞ്ഞൊടിച്ചോ

കുന്ന ഈശ്വരചൈതന്യം ആകുന്ന തപാൽകുതിരകളിൽ കയറി എല്ലാവർക്കും ഈ ശ്രീരകമന്മത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അറിവു കൊടുത്തു് അവരുടെ നേത്രങ്ങളിൽനിന്നു് അശ്രുധാര പൊഴിപ്പിക്കും. എന്റെ ഉദ്ദേശം ആകുന്ന കുതിരയുടെ ഇരുവശത്തും കുത്തി ഓടിക്കുന്നതിനു വേണ്ട ചെരുപ്പമുള്ളുകൾ എനിക്കു് ഇല്ലാ. എന്നാൽ ഉച്ചപദമോഹം മാത്രം എനിക്കു് അതിമാത്രം ഉണ്ടു്; ആ ഉച്ചപദത്തിലേക്കു് ആ അതീകൃമമായുള്ള മോഹംകൊണ്ടു ചാടിച്ചെല്ലുവോൾ ഞാൻ എവിടെച്ചെന്നെത്തും എന്നു നിശ്ചയം ഇല്ല. ആ ചാട്ടത്തിൽ പക്ഷെ മറുവശത്തു വീണു മരിക്കാനാണു് എളുപ്പം.

(ലേഡി മൗക്തബെത് പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹാ, ഹാ, എന്തു വിശേഷം?

ലേഡി:—അദ്ദേഹം ഊണു കഴിച്ചു് എണീക്കുകയായി. അവിടുന്ന് എന്തിനാണു പോന്നതു്?

മാക്തബെത്:—അദ്ദേഹം ചോദിച്ചുവോ?

ലേഡി:—ചോദിച്ചു എന്നറിഞ്ഞില്ലേ—

മാക്തബെത്:—ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നും ഇനി നാം നടത്തരുതു്. അദ്ദേഹം അടുത്ത കാലത്താണു് കൂടുതൽ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ എനിക്കു നല്കിയതു്. സകലവിധ ജനങ്ങളും എന്നെ സ്തുതിച്ചു ഗ്ലോരിക്കുന്നു. ഈ ഗ്ലോഘര്യയും കീർത്തിര്യയും നന്മനകാന്തിയോടുകൂടി നാം ധരിക്കുകയല്ലാതെ അത്ര വേഗത്തിൽ ഉരിഞ്ഞെറിഞ്ഞുകളയരുതു്.

ലേഡി:—അങ്ങു് ധരിച്ചിരുന്നതായ ആശ കേവലം കള്ളുകുടിച്ചവന്റെ ആശപോലെയാകുമെന്നുവോ?

കഷ്ടം! അങ്ങയെ ധൈര്യം എല്ലാം ഒരു കടിയന്റെ ധൈര്യത്തിലും താനതോ? കഷ്ടം! കടിച്ചമടം തീൻ പോലും ആശുരദാസിയോ? ഉറക്കം ഉണർന്ന് ഇതാ എണ്ണിററപ്പോലും മുമ്പിൽ അതു നിരങ്കുശമായി പ്രവർത്തിച്ചതിനെ വിചാരിച്ച് പേടിച്ചിരിക്കുന്നുവോ? അങ്ങയ്ക്ക് എന്റെ പേരിലുള്ള സ്നേഹം ഇപ്രകാരം ഉള്ളതത്രേ എന്ന് ഞാൻ ഈ നേരം മുതൽ ഗണിക്കാം. അങ്ങയെ ആശ്രയിക്കുന്നവന്റെ വലിപ്പംപോലെ നെന്തെന്തൊന്നും പ്രവൃത്തിയിലും വലിപ്പം കാണിക്കാൻ അങ്ങ പേടിക്കുകയോ ഒന്നോ? അങ്ങ ജീവിതത്തിനു അലങ്കാരമായി അങ്ങ ഗണിക്കുന്ന സാധനത്തിനായി അങ്ങ മോഹിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. പിന്നെ മോഹവിചാരം ഉണ്ടായിരിക്കേ ഈ സാഹസം എനിക്കു പ്രയാസം എന്നു ചെവിയിൽ മന്ത്രിക്കുന്ന അധമമായ ഭീരുതയേക്കൊണ്ടു്, എനിക്കു വേണം എന്നു വിളിച്ചുപറയുന്ന മഹത്തായ മോഹത്തെ, കീഴടക്കിച്ച് എന്തെന്നേയ്യും തന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ തന്നെത്താൻ ഒരു ഭീരുവായി കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടുവാനോ അങ്ങു് ഭാവിച്ചിരിക്കുന്നതു്? നഖം നനയ്ക്കാതെ നത്ത പിടിക്കണം എന്നാണു വിചാരം.

മാർക്സബത്:—ശരി, പതുക്കെ പറയൂ. മനുഷ്യാചിതമായ സകലവും ചെയ്യാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്. അതിലധികം പ്രവർത്തിക്കയില്ല ആരും.

ലേഡി:—അങ്ങു് എന്തു ജന്തുവായിരുന്നു ഈ പ്രവൃത്തിയെപ്പറ്റി എന്നോടു് ആദ്യമായി ആലോചിക്കാൻ? ഇതു ചെയ്യാൻ ഉണ്ടു് എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങു് ഒരു മനുഷ്യൻ ആയിരുന്നു. മുമ്പിലത്തേതിൽ

കൂടുതൽ സത്തപം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത് അങ്ങേ കൂടുതലായി ആണാക്കുന്നതായിരിക്കുന്നു. അന്നു കാലമൊ ദേശമൊ യോജിക്കാതിരുന്നു; അങ്ങനെയിരുന്നിട്ടും അവ രണ്ടിനേയും ശരിപ്പെടുത്താം എന്ന് അങ്ങ് വിചാരിച്ചു. ഇപ്പോൾ കാലവും ദേശവും സ്വയം യോജിച്ചുവന്നിരിക്കുന്നു; ആ യോജിപ്പ് ഇപ്പോൾ അങ്ങേ കൊള്ളരുത്താവൻ ആക്കിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ കുട്ടിക്കു മലകൊടുത്തു വളർത്തിട്ടുണ്ട്; എന്റെ പാൽ കുടിച്ചു വളരുന്ന ആ കുട്ടിയെ സ്നേഹിക്കുന്നത് എത്ര കരുണയോടുകൂടിയാണെന്ന് എനിക്ക് അറിയാം. അങ്ങ് ഇക്കാര്യത്തിൽ ശുപഥം ചെയ്തിരുന്നതു പോലെ ഞാൻ ആ എന്റെ കുട്ടിയെ കൊല്ലാം എന്നു ശുപഥം ചെയ്തിരുന്നു എങ്കിൽ കുഞ്ഞു മലകുടിച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ മുഖം നോക്കിപ്പുഞ്ചരി തൂകിക്കൊണ്ടിരിക്കുവേതന്നെ എന്റെ മലക്കണ്ണിനെ അതിന്റെ പല്ലിപ്പാത്ത ഉഴനിൽ നിന്നു പറിപ്പെടുത്തു് അതിനെ തലമാറിപ്പിടിച്ച് നിലത്തടിച്ചു തകർത്തുകളയും ആയിരുന്നു. നിശ്ചയമാണ്.

മാർക്സ്:—ഇതിൽ നമുക്കു തോലി വന്നാലോ?

ലേഡി:—നാം തോൽക്കുകയോ? അങ്ങേ ധീരതയെ അതു് ഉറയ്ക്കേണ്ട സ്ഥലത്തു മുറുക്കി ഉറപ്പിച്ചുവയ്ക്കണം. എന്നാൽ നമുക്കു തോലി വരികയില്ല. ഇന്നത്തെ യാത്രയിൽ ഉണ്ടായ കായക്രേശം നിമിത്തം തിരുമേനിക്കു ഗാഢനിദ്ര ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. പിന്നെ രണ്ടു തവണക്കാർ ഉണ്ട്. അവർ ഞാൻ വേണ്ട മദ്യം കൊടുത്തു് അവരുടെ തലച്ചോറിനെ കാവൽ കാക്കുന്ന ഓമ്മയെ ആവിയാക്കിയും ബുദ്ധിയുടെ ആശയത്തെ ആ ആവി പോകാനുള്ള

യന്ത്രമാക്കിയുംചെയ്ത് അവരെ ശവപ്രായമാക്കുന്നുണ്ട്. തവണക്കാർ അങ്ങനെ പന്നികളെപ്പോലെ കിടക്കുമ്പോൾ അരക്കിതനായി ഗാഢനിദ്രയിൽകിടക്കുന്ന മഹാരാജാവിനെ അങ്ങേക്കും എനിക്കും എന്തുതന്നെ ചെയ്യാൻ പാടില്ല.

മാർക്സബത്:—നീ പെരുന്നതെല്ലാം ആൺകുട്ടികൾ ആയിരിക്കണം. എന്തെന്നാൽ ആൺകുട്ടികൾക്കല്ലേ നിന്റെ ഈ വിധമുള്ള, ഒന്നിലും കൂസലശേഷമില്ലാത്ത, ധൈര്യം പകർന്നു ചെന്നിരിക്കേണ്ടത്. ഈ തവണക്കാരുടെ കരാരികളെത്തന്നെ ഉപയോഗിച്ച് ഇവരുടെ ഉടുപ്പിലും മറവും രക്തം തളിച്ച് ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതായാൽ അവർ തന്നെ, ഈ കൃത്യം ചെയ്തതായി ലോകം വിശ്വസിക്കുകയല്ലയോ?

ലേഡി:—അങ്ങനെ അല്ലെന്നു പറയാൻ ആർക്കു ധൈര്യം ഉണ്ടാകും? അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തെപ്പറ്റി നമുക്കു അനുശോചിക്കാം, മുറവിളികൂട്ടാം, ലഹളകൂട്ടാം. അപ്പോൾ നമ്മെ ആരു സംശയിക്കും?

മാർക്സബത്:—എന്റെ സംശയങ്ങൾ എല്ലാം തീർന്നു; ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു; ഉറച്ചു. ഈ ഭയങ്കരമായ പ്രവൃത്തി ചെയ്യാൻ എന്റെ സർവ്വശക്തങ്ങളേയും, ഓരോ കരണത്തേയും, ഞാൻ വിനിയോഗിക്കും. അതുകൾ തയ്യാറായിരിക്കുന്നു. ഇതാ പുറപ്പെടുന്നു. സന്തോഷവും ഭയവും ഉണ്ടെന്നു മുഖത്തു കാണിച്ച് ചുറ്റുമുള്ള ലോകത്തെ പററിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നുകൊൾക. കപടമായുള്ള ഉള്ളിൽ അറിയുന്നതിനെ കപടമായുള്ള മുഖംകൊണ്ട് ഒളിച്ചുവെച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക. എന്നാൽ ജയം. ജയം. (എല്ലാവരും പോയി)

അഥല്ലോ.

കഥാസംഗ്രഹം.

പണ്ടു് വെനിസ്ദേശം ഭരിച്ചിരുന്ന ബ്രബാൻഷി യോവിനു ഡെസ്ഡിമോണാ എന്നു പേരായ ഒരു പുത്രി ഉണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ പാണിഗ്രഹണത്തിനു് അനേകം രാജകുമാരന്മാരും പ്രഭുക്കളും അപേക്ഷിച്ചിരുന്നിട്ടും ക്ഷത്രിയവീര്യം ഉള്ള അവൾ ഒരു യുദ്ധവീരന്റെ പരാക്രമവർണ്ണനകളാൽ അപഹൃതചിത്തയായി അഥല്ലോ എന്ന മഹാശൂരനെത്തന്നെ വിവാഹം ചെയ്യണം എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. അവൻ ഒരു മൂന്നാം ആഭിജാത്യത്തിലും ദേഹാകൃതിയിലും അനന്തരൂപനും ആയിരുന്നിട്ടും ആ വക ദോഷം ഒന്നും അവളുടെ സങ്കല്പത്തെ തടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അപ്പനും ഒടുവിൽ അതിനെ അനുമതിക്കേണ്ടിവന്നു. വെനിസ്ദേശത്തെ കൂടക്കൂടെ ആക്രമിച്ചുവന്നിരുന്ന അയൽനാട്ടുകാരായ തുരുസ്കന്മാരെ ഓടിച്ചു് വെനിസിനെ സുരക്ഷിതം ആക്കിയ അഥല്ലോ പ്രധാന സേനാനായകൻ ആയിത്തീൻ; ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള ഒരു ഉദ്യോഗത്തിനു് ആളാക്കേണ്ടിവന്നപ്പോൾ അതിലേക്കു യോഗ്യതയുള്ളവൻ കാഷിയോവാ എന്നൊരിങ്ങു കാഷിയോവിനെ നിയമിച്ചു. ആ ഉദ്യോഗത്തെ കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഇയാൾക്കു് എന്നു പേരുള്ള ഒരു ചെറിയതരം സേനാധികാരി ഇതിൽവെച്ചു് ഈ ഔദ്യോഗികനായി. തനിക്കു കിട്ടേണ്ടതായ ശ്രേയസ്സു്

കാഷിയോവിനു കിട്ടിയതു ഡെസ് ഡിമോണായുടെ ശി-
 പാർയ്യിന്മേൽ ആണെന്നു വിചാരിച്ചു ഇയാഗോ ഡെസ്
 ഡിമോണായുടേയും കാഷിയോവിന്റേയും നേക്കു പക-
 രം വീട്ടണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഇയാഗോ പ്രധാനസേ-
 നാപതിയായ അഥല്ലോവിന്റെ പ്രീതി സമ്പാദിച്ചു കാ-
 ഷിയോവിനെപ്പറ്റി ഭൂഷണങ്ങൾ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കു-
 യും അവൻ ഡെസ് ഡിമോണായുടെ ജാരൻ ആണെന്നു
 ധരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇയാഗോവിന്റെ ഭാര്യയായ
 എമിലിയാ ഡെസ് ഡിമോണായുടെ വിശ്വസ്ത ഭാസി-
 യായിരുന്നു; ഇവർ മുഖേന ഡെസ് ഡിമോണായുടെ ഒരു
 വിശേഷപ്പെട്ട കൈത്തുവാൽ ഇയാഗോ സംഗ്രഹിച്ചു അ-
 തിനെ കാഷിയോ നടക്കുവഴി ഇട്ടിരുന്ന് അവൻ അതി-
 നെ എടുത്തു വച്ചുകൊള്ളുന്നതിന് ഇടയാക്കി. കാഷി-
 യോ അതിനെ കയ്യിൽ വച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരം
 നോക്കി ഇയാഗോ അഥല്ലോവിനെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു
 മേല്പറഞ്ഞ ദോഷാരോപണത്തിനു ഒരു തെളിവും കൃത്രി-
 മമായി ഉണ്ടാക്കി. ഡെസ് ഡിമോണോ പതിവുതാശി-
 രോമണിയാണെന്നു പൂണ്ണമായി ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിരുന്നിട്ടും
 അഥല്ലോ ഇയാഗോവിന്റെ ദുർബ്ബോധനത്തിൽ അക-
 ളപ്പെട്ടു അവളിൽ ദുശ്ശങ്കയുള്ളവനായിത്തീർന്ന് ഒടുവിൽ
 അവളെ വധിച്ചു.

അഥല്ലോ.

അങ്ങ്കം ര്.

രംഗം ൨.

കോവിലകത്തു് ഒരു മുറി.

(അഥല്ലോവും എമിലിയായും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അഥല്ലോ:—അപ്പോൾ നീ ഒന്നും കണ്ടിട്ടില്ല, അല്ലേ?

എമിലിയാ:—എന്നു മാത്രമല്ല കേട്ടിട്ടും ഇല്ലാ; ഒരിക്കലും സംശയിക്കുവോളം ചെയ്തിട്ടില്ല.

അഥല്ലോ:—ഇരിക്കട്ടെ. കാഷിയസ്സും അവളും ഒന്നിച്ചിരിക്കുന്നതു നീ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ.

എമിലിയാ:—എന്നാൽ അതിൽ യാതൊരു ഭോഷവും കണ്ടിട്ടില്ല. പിന്നെ അവർ തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണത്തിൽ അക്ഷരപ്രതി ഞാൻ കേട്ടു.

അഥല്ലോ:—എന്തു്? അവർ തമ്മിൽ ഒരിക്കലും ചെവിയിൽ മന്ത്രിച്ചില്ലേ?

എമിലിയാ:—ഒരിക്കലും അങ്ങനെ മന്ത്രിച്ചിട്ടില്ല, യജമാനനേ.

അഥല്ലോ:—നിന്നെ അവിടുന്ന് പതുക്കെ പറഞ്ഞു യച്ചതുമില്ലേ?

എമിലിയാ:—ഇല്ലാ.

അഥല്ലോ:—അവളുടെ വിശദിയോ അവളുടെ കയ്യറയോ അവളുടെ മുട്ടുപടമോ മറ്റോ കൊണ്ടുവരാനായി നിന്നെ പറഞ്ഞുയച്ചിട്ടില്ലയോ?

എമിലിയാ:—അയച്ചിട്ടില്ലാ യജമാനനെ.

അഥല്ലോ:—എന്നാൽ അത് അതുകേൾക്കണം.

എമിലിയാ:—അവിടന്നു കേൾക്കണം. എന്റെ പ്രാണനാണു സത്യം. അത്രേവതി നിഷ്ഠുരകയാണു്. അവിടത്തേക്കു് അന്യഥാ വിചാരം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ ഉടനെ തള്ളിക്കളയണം. വല്ല ധൂർത്തനും ഈ വിധം കളവു് അവിടത്തേ അടുക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു് അവിടത്തെ മാനംകെടുകാനാണു്; ചിത്തത്തെ ദുഷിപ്പിക്കാനുമാണു്. അങ്ങിനെ പറഞ്ഞവനെ ഈശ്വരൻ നരകത്തിൽ ഇടും. അത്രേവതി സാധുവുത്തയും പതിവുതയും സത്യവതിയും വിശുദ്ധശീലയും ആണു്.

അഥല്ലോ:—അവളെ ഇവിടെ വരാൻ പറയു; പോകാം. (എമിലിയാ പോയി) ഇവൾ വേണ്ടിടത്തോളം പറയുന്നുണ്ടു് എന്നു വരികിലും ഇവൾ ദാസിയല്ലേയുള്ളു. ഇതിലധികം ഒന്നും ഇവൾക്കു പറയാൻ പാടില്ല. ഇവൾ കള്ളത്തേവിടിശ്ശി; രഹസ്യങ്ങൾ ആയ ധൂർത്തകർമ്മങ്ങളെ അടച്ചുപൂട്ടി ഭദ്രപ്പെടുത്തിവെച്ചിരിക്കുന്ന ഇരുമ്പുപെട്ടിയാണിവൾ. എന്നിട്ടും ഇവൾ താണതൊഴുതു ദൈവത്തെ പ്രാർത്ഥിക്കും. ഇവൾ ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടു്.

(എമിലിയാ സെസ്ഡിമോണയോടു കൂടി വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഡെസ്ഡിമോണ:—പ്രാണനാഥ, ആജ്ഞ കേൾക്കാനായി ഇതാ ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നു.

അഥല്ലോ:—ഇവിടെ വരൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവിടത്തെ ഇഷ്ടം ഏന്തോ?

അഥല്ലോ:—നിന്റെ കണ്ണുകൾ കാണട്ടെ. എന്റെ മുഖത്തു നോക്കൂ.

ഡെസ് ഡി:മാണ:—ഇതെന്തു ഭയങ്കരമായ ഭാവന!

അഥല്ലോ:—(എമിലിയായോടു്) നിന്റെ വേലകളിൽ ചിലത് ചെയ്തുകൊള്ളുക. കേട്ടോ, കരുതപ്പെട്ടുകൊണ്ടു വെളിയിൽ പോവൂ. വല്ലവരും വന്നാൽ ചുമയ്ക്കൂ; അല്ലെങ്കിൽ ഹു—എന്നാക്കൂ; നിന്റെ വേലകളിൽ ചിലതു ചെയ്തുകൊള്ളാം; അല്ലാ—വേഗം—പോക—വേഗം. (എമിലിയാ പോയി)

ഡെസ് ഡി:മാണ:—ഞാൻ മുട്ടുകുത്തിത്തൊഴുതു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അരുളിച്ചെയ്ത വാക്കിന്റെ അർത്ഥം എന്തു്? അവിടത്തെ വാക്കുകളെ കൊണ്ടു് ഉള്ളിൽ കൊള്ളാത്ത കോപം അവിടത്തേക്കുള്ളതായി ഞാൻ കാണുന്നു. എന്നാൽ അതുകളുടെ താത്പര്യം മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

അഥല്ലോ:—എന്തു്? നീയാരു്?

ഡെസ് ഡി:മാണ:—ഞാൻ അവിടത്തെ കാന്ത. എന്റെ പ്രാണനാഥ! അവിടത്തെ സത്യവരിയും പരമ ഭക്തയും ആയ കാന്ത!

അഥല്ലോ:—പത്ര, സത്യം ചെയ്യുക. കള്ളസത്യം ചെയ്തു് സ്വയമേവ നശിച്ചു പോവുക. സ്വർഗ്ഗവാസികളിൽ ഒരുത്തിയെ മപ്പോലെയിരിക്കുകൊണ്ടു യമകിങ്കരന്മാർ നിന്നെ പിടികൂടുന്നതിനു് ശങ്കിക്കാതിരിക്കാനായി സത്യം ചെയ്യുക. അപ്രകാരം ചെയ്തു് ഇരട്ടി പാതകിയായി ഭവിക്കതന്നെ. നീ പരിവൃതയാണെന്ന് നീ സത്യം ചെയ്യു.

ഡെസ് ഡിമോണ:—ഇശ്ശപരസ് ഞാൻ പതിവു തയ്യാണെന്ന് സത്യമായും അറിയാം.

അഥല്ലൊ:—അസത്യവ്രതേ, നീ നൗകാസ്യാകാരം പോലെ കളകിതയായെന്ന് സത്യമായി ഇശ്ശപരസ് അറിയാം. നീ മഹാകളകിയാണ്.

ഡെസ് ഡിമോണ:—എന്റെ പ്രാണനാഥ, ഞാൻ എങ്ങനെ കളകിതയായി? ഞാൻ കളകിയല്ല. ഞാൻ ആരോടു കളവു കാണിച്ചു? ആരോടു ചേർന്നാണ് ഞാൻ കളവു കാട്ടിയത്?

അഥല്ലൊ:—ഓ ഡെസ് ഡിമോണാ പോ. പോ. മതി. മതി.

ഡെസ് ഡിമോണ:—കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഭർത്താവിനും തന്നെ. അവിടന്ന് എന്തിന് കരയുന്നു? ഇങ്ങനെ കണ്ണുനീർ പൊഴിക്കാൻ കാരണം ഞാനാണോ പ്രാണനാഥ? പോക്കളത്തിൽനിന്ന് അവിടത്തെ തിരിയെ വിളിപ്പിച്ചത് എന്റെ അച്ചൻമൂലമാണെന്നു ശങ്കിക്കുന്നു എങ്കിൽ ആ അപരാധത്തെ എന്റെ മേൽ ചുമത്തരുതേ. അച്ചനെ അവിടന്നു കൈവെടിഞ്ഞു എങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തെ ഞാനും കൈവെടിഞ്ഞു എന്നതു നിശ്ചയം തന്നെ.

അഥല്ലൊ:—ജഗദീശൻ എന്നെ എല്ലാവിധ രോഗപീഡകളെക്കൊണ്ടും സങ്കടപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളട്ടെ. എന്റെ അനാവൃതമായ ശിരസ്സിൽ ലജ്ജാവഹങ്ങളായ അപരാധങ്ങളെ വെച്ചുകൊള്ളട്ടെ. എന്നെ ദാരിദ്ര്യപാരാധാരത്തിൽ മുക്കുകയും മുക്കിത്താഴിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ. എന്നേയും എന്റെ മഹത്തായ ആശങ്കയേയും ദൈവം നിഗളിതമാ

ക്കിപ്പെയ്യാലും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. ഇതുകൾ സഹിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു ശക്തി എന്റെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഗത്തിൽ ഞാൻ കാണുമായിരുന്നു. ഫാക്ടോ! ലോകം എല്ലാം എന്നെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് ഭൂസ്ഥമായ ഭൂഷണങ്ങൾ എന്നെപ്പറ്റി പറയുന്നതായിരുന്നു. ഒരു വിധം എനിക്കു സഹിക്കാൻ കഴിയും. എന്നാൽ എന്റെ ആത്മാവിന് എകാന്തമായ, അതാവിച്ച്, ഏതിലോ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നത്, ഏതിലായിരുന്നത് ജീവനെ എനിക്ക് ധരിക്കാൻ പ്രയാസമോ, ആ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് അപക്ടിപ്തനായാൽ ഞാൻ എങ്ങനെ സഹിക്കും? ഏതുവ് ഉണ്ടായിരുന്നത് അതിൽനിന്ന് എന്റെ പ്രാണനാകുന്ന ജലം പുറപ്പെട്ടൊഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുമോ, ഏതിലായിരുന്നത് പ്രാണജലം വറിപ്പോകുമോ, ആ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് എന്നെ ആട്ടിത്തള്ളിക്കളഞ്ഞാൽ ഞാൻ എങ്ങനെ ക്ഷമിച്ചിരിക്കും? എന്നു മാത്രമല്ല; ആ സ്ഥാനത്തെ വിഷത്തവളകൾ ജനിച്ചുവളരുന്ന ജലാശയമാക്കിയാൽ ഞാൻ എങ്ങനെ അടങ്ങിയിരിക്കും? ഫാ ക്ഷമാദേവതേ! അതു കേട്ടപ്പോൾ, നിന്റെ മുഖഭാവം മാറുന്നു. യുവതിയായി ബിംബാധരിയായ നീ ഇപ്പോൾ ഭയാനകയായി തീർന്നിരിക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്റെ ധ്യാപ്യനായ പ്രാണനാഥൻ എന്നെ ശുചിപ്രതയായി ഗണിക്കുന്നു എന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

അഥല്ലോ:—അതേ, അതേ, വേനലിൽ മൃഗങ്ങളെ വധിക്കുന്ന സ്ഥലത്തുണ്ടാകുന്ന ഈച്ചകളെപ്പോലെ;

അവ മാംസത്തെ പുഴുപ്പിച്ചു ചീച്ചുകളയും; ചീയുംതോരും പുഴുക്കൾ കൂടുതലാകയും ചെയ്യും. എടീ പല്ലേ! നീ അത്ര മനോഹരമായ ലാവണ്യത്തോടുകൂടിയവൾ; നീ അത്ര മധുരഗന്ധിനി. നിന്നെ കാണുമ്പോൾ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക് എല്ലാം വേദനയുണ്ടാകുന്നു. കഷ്ടം! നീയൊരുത്തി ജനിക്കാതിരുന്നിരുന്നു എങ്കിൽ ലോകം എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ.

ഡെസ് ഡിമോൺ:—അയ്യോ! ഞാൻ അറിയാതെ എന്തപരാധം ചെയ്തു?

അഥല്ലോ:—ഇത്ര മഹത്തായ സൗന്ദര്യം സൃഷ്ടമായത് വൃദിചാരകൊണ്ട് അതിന്റെ കോലം കെടുത്താനാണോ? എന്തു ചെയ്തു എന്നോ? കൊള്ളാം! എടീ വാരസേവിനീ! പൊതുസ്വത്തായുള്ളവളേ! നീ ചെയ്ത നീചപ്രവൃത്തികളെ പറയുന്നതിനു തന്നെ ഞാൻ ലജ്ജിക്കുന്നു. എന്റെ നാവു പൊങ്ങുന്നില്ല. കഷ്ടം! എന്തു ചെയ്തെന്നോ? സ്വർഗ്ഗം ആ പ്രവൃത്തികളുടെ നാദം ഏറാൻ തന്റെ മൂക്കു പൊത്തിയിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രൻ ആ പാപകർമ്മങ്ങളെ കണ്ടു വെറുത്തു കണ്ണടച്ചിരിക്കുന്നു. കാണുന്നവരെ എല്ലാം ചുംബനംചെയ്തു സഞ്ചരിക്കുന്ന വേശ്യവനി തയെപ്പോലെയുള്ള കാരാൻ നിന്റെ നീചകർമ്മങ്ങളെ കണ്ടു ഭൂകുഹാരത്തിൽ ചെന്നൊതുങ്ങി നിശ്ശബ്ദമായി ഈ നിന്റെ പ്രവൃത്തികളെപ്പറ്റി കേൾക്കാൻപോലും ഇടവരാതിരിക്കാനായി ഒളിച്ചു കിടക്കുന്നു. നീ എന്തു പ്രവർത്തിച്ചുവെന്നോ? എടീ ധിക്കാരമേറിയ വേശ്യ!

ഡെസ്ഡിമോണാ:—അവിടന്ന് വൃഥാപരാധം പറയുന്നു. ദൈവമേ നീ സാക്ഷി.

അഥല്ലൊ:—നീ വേശ്യയല്ലയോ?

ഡെസ്ഡിമോണാ:—അല്ല. ഞാൻ പരിശുദ്ധനായ ഒരു ക്രിസ്തുമതക്കാരിയാണ്. മറ്റൊരു അനീതിയായ ദുസ്സമ്പക്കം തട്ടാതെ ഈ പാത്രത്തെ എന്റെ നാഥന്റെ ഉപയോഗത്തിലേക്കായി ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചു പോരുന്നത് ഒരു വേശ്യാധർമ്മം അല്ല എന്നു വരികിൽ നിശ്ചയമായി ഞാൻ വേശ്യയല്ല.

അഥല്ലൊ:—എന്ത്? നീ തേവിടിശ്ശിയല്ലേനോ?

ഡെസ്ഡിമോണാ:—അല്ല; ഈ ദോഷാരോപണത്തിൽനിന്ന് എനിക്കു മോചനം കിട്ടും.

അഥല്ലൊ:—അത് സംഭാവ്യമാണോ?

ഡെസ്ഡിമോണാ:—ദൈവം നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികൾക്കു മാപ്പുതരട്ടെ.

അഥല്ലൊ:—എനിക്കു തെറ്ററിപ്പോയി. നിന്റെ മാപ്പു ചോദിച്ചുകൊള്ളുന്നു. എന്നാൽ നിന്റെ നേക്കു് ഈശ്വരൻ ദയ കാണിക്കട്ടെ. നീ അഥല്ലോവിനെ വേട്ടവളായ വെനിസിലെ ആ കള്ളിയായ വേശ്യയാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചുപോയി. അല്ലേ, സ്വർഗ്ഗഭാരത്തിന് എതിർവശത്തായി നരകഭാരത്തിൽ അധികാരം വഹിച്ചു് അതു കാക്കുന്ന പെണ്ണു! വത്ര.

(എമിലിയാ വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു)

എടീ വന്നോ വന്നോ! നന്നായി. ഞങ്ങൾ പറയേണ്ട കഥ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. നീ ഇത്രത്തോളം ക്ലേശപ്പെട്ടു

ടുന്നതിന് കൂലി ഇതാ! ഈ പണം എടുത്തുകൊൾക.
ഞങ്ങളുടെ സംഭാഷണം വെളിയിൽ പോകരുത്, കേട്ടോ.
(പോയി).

എമിലിയാ:—അയ്യോ! ഈ മഹാൻ എന്തുദേശി
ക്കുന്നു? അത്രഭവതിക്ക് സെതും തന്നെയോ? എന്റെ
സ്വാമിനിക്ക് സെതും തന്നെയോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—ഞാൻ പക്ഷതി ഉറക്കത്തിൽ
കിടക്കുന്നു.

എമിലിയാ:—എന്റെ യജമാനസ് എന്തു പററി?
ഡെസ്ഡിമോണ:—ആർക്കു?

എമിലിയാ:—എന്റെ യജമാനന്നു തന്നെ, അത്ര
ഭവതി.

ഡെസ്ഡിമോണ:—നിന്റെ യജമാനൻ ആർ?

എമിലിയാ:—ദേവിയുടെ പ്രാണനാഥനായ എ
ന്റെ യജമാനൻ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എനിക്കു പ്രാണനാഥനുമില്ല;
നാഥനുമില്ല. എന്നോടു സംസാരിക്കരുതെ, എമിലിയാ
യേ! എനിക്കു കരയാൻ ശക്തിയില്ല. കണ്ണുനീർകൊണ്ട്
അറിയിക്കേണ്ടതല്ലാതെ മറുപടി പറയാനും ഒന്നുമില്ല. ഇ
ന്നു രാത്രി എന്റെ ശയ്യയിൽ എന്റെ കല്യാണപ്പടവ
വിരിക്കണം. മറന്നുപോകരുത്. നിന്റെ ഭർത്താവിനെ ഇ
വിടെ വരാൻ പറയൂ.

എമിലിയാ:—ഇവിടെ എന്തോ ഒരു മാറ്റം വ
ന്നിട്ടുണ്ട്. (പോയി).

ഡെസ്ഡിമോണ:—ഇതു ന്യായം തന്നെ. എന്റെ നേക്കു് ഇങ്ങനെതന്നെ കാണിക്കേണ്ടതു്; ശരിതന്നെ. അത്ര കാര്യമായിട്ടല്ലെങ്കിലും എന്നെ കുറപ്പെടുത്തത്തക്ക വണ്ണം അത്യുല്പമായ രസക്കേടിനുപോലും എന്റെ നടത്ത ഇടകൊടുത്തതെങ്ങനെ?

(എമിലിയാ ഇയാഗോവിനേക്കൊന്നിച്ചു വീണ്ടും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഇയാഗോ:—അത്രഭവതിയുടെ ആജ്ഞയെന്തു്? അവിടുത്തേക്കു സൗഖ്യം തന്നെയോ?

ഡെസ്ഡിമോണ:—എനിക്കു പറയാൻ കഴിയുകയില്ല. കൊച്ചുകുട്ടികളെ ശാസിക്കുന്നവർ അതിലേക്കു് ശാന്തമായ മാർഗ്ഗത്തേയും ലഘുവായ ശിക്ഷകളേയും ഉപയോഗിക്കുന്നു. അവിടുത്തേക്കു് എന്നെ അപ്രകാരം ശാസിക്കാമായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ ശാസന സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം വാസ്തവത്തിൽ ഞാൻ ഒരു കുട്ടി തന്നെ.

ഇയാഗോ:—എന്തു സംഗതി? സ്വാമിനി.

എമിലിയാ:—കഷ്ടം! കഷ്ടം! നമ്മുടെ യജമാനൻ അത്രഭവതിയെ വേശ്യയാക്കി; നിഷ്കളങ്കകളായ സതികൾക്കു സമീകാൻ പാടില്ലാത്തവിധം അത്രയധികം ജഗഹ്ലാകാരികളും അനാദരങ്ങളുമായ ദുർവ്വഹമായ വാക്കുകളെ ഇവരുടെ നേക്കു് പ്രയോഗിച്ചു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—ഞാൻ ആ പേരുകാരിയാണോ, ഇയാഗോ?

ഇയാഗോ:—ഏതു പേരു്? സ്വാമിനീ

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്റെ നാമൻ എന്നെ വിളിച്ചതായി ഇവർ പറയുന്ന പേരു്.

എമിലിയാ:—അവിടന്ന് അത്രവേതിയെ വേശ്യ എന്ന് വിളിച്ചു. ഒരു പോക്കിരിപോലും കള്ളുകുടിച്ച മതി മറന്നിരിക്കുമ്പോൾ അവന്റെ വെപ്പാട്ടിയെ ആ പേരു പറഞ്ഞു വിളിക്കയില്ല.

ഇയാഗോ:—അങ്ങിനെ വിളിക്കാൻ കാരണമെന്തു്?

ഡെസ്ഡിമോണ:—എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. ഞാൻ ആവിധക്കാര്യമല്ലെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയം തന്നെ.

ഇയാഗോ—കരയരുതു്; കരയേണ്ട, കഷ്ടം!

എമിലിയാ:—വേശ്യ എന്ന് പറഞ്ഞു കേൾക്കാനായിട്ടാണോ അവൾ വിവാഹാത്മികളായി വന്ന അനേകം വിശിഷ്ടരായ രാജവരന്മാരേയും, അവളുടെ അച്ചനേയും, അവളുടെ രാജ്യത്തേയും, അവളുടെ മിത്രങ്ങളേയും, ഉപേക്ഷിച്ച് ഇവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത്. ഇതു കേട്ടാൽ ആരു് കരയാതിരിക്കും.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അതു് എന്റെ കെട്ടു വിധി തന്നെ.

ഇയാഗോ:—അതിലേക്ക് ആ യജമാനനെത്തന്നെ കുറ്റം പറയണം. അവിടത്തെ ഇപ്രകാരം തെറ്റിലുരിപ്പിച്ചു ചതിച്ചതു് ഏതുവിധം ആയിരിക്കും!

ഡെസ്ഡിമോണ:—ദൈവത്തിന്ന് അറിയാം.

എമിലിയാ:—സംശയമില്ല. ഏതോ ഒരു മഹാപാതകി, വലിയ കോളൻ, പരദൂഷണപ്രഭു, യജമാനന്റെ സേവപിടിക്കാൻ നടക്കുന്ന വഞ്ചകനായ നീചൻ, അവിടത്തെ പക്കൽ നിന്ന് വല്ല സഹായവും ലഭിക്കാനായി ഈ ദോഷം കെട്ടിച്ചമച്ചതായിരിക്കണം; നിശ്ചയം.

അങ്ങനെയല്ലെന്നു വന്നാൽ എന്റെ തല ഉത്തരം പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ഇയാൾഗോ:—അങ്ങിനെയാരുത്തൻ ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല; അതു തീരെ സംഭാഷ്യം അല്ല.

ഡേസ് ഡിമോണ:—അവണ്ണം ഒരുത്തൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ ദൈവം അവന്റെ അപരാധത്തെ ക്ഷമിച്ചു അവൻ മാപ്പുകൊടുക്കട്ടെ.

എമിലിയാ:—ഒരു തുക്കുകയർ അവന്നു മാപ്പുകൊടുക്കട്ടെ. നരകദേവതമാർ അവന്റെ എല്ലകളെ കടിച്ചു മുറിക്കട്ടെ. യജമാനൻ ഈ സ്വാമിനിയെ വേശ്വ എന്ന് എന്തിനായി വിളിക്കുന്നു: അവരുടെ കൂടെ ആരു സഹവസിക്കുന്നു? ഏതു സ്ഥലത്തു? ഏതു സമയത്തു? നടക്കത്തക്കതോ? ഏതോ പരമദ്രോഹിയായ ഒരു കള്ളൻ ഏതോ ഒരു പരമനീചനായ ഒരു പിത്തലാട്ടക്കാരൻ, ഏതോ പരമആഭാസനായ ഒരു കോളൻ, നമ്മുടെ യജമാനനോടു കളവുപറഞ്ഞു് അവിടത്തെ ചതിക്കുന്നു. ജഗദീശാ! ഇത്തരത്തിലുള്ള ചുഴിപ്പന്മാരെ വെളിപ്പെടുത്തി ആ ദ്രോഹികളെ ഭൂമിയുടെ കിഴക്കെ അറ്റത്തുടങ്ങി പടിഞ്ഞാറെ അറ്റംവരെ അടിച്ചോടിച്ച് “തുപ്പാ”ത്തിക്കളയുന്നതിന്നു് ഓരോ മയ്യാദക്കാരന്റെയും കയ്യിൽ ഒരു കൊറടാവു കൊടുക്കുന്നതിന്നു് ദൈവമേ, കൃപ തോന്നണമേ.

ഇയാൾഗോ:—പതുക്കെ സംസാരിക്ക.

എമിലിയാ:—കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഇന്ന് ഈ ആളുകൾ ഈ മണ്ണിൽ ഇല്ലാതായാൽ ഈ ലോകം സ്വർഗ്ഗം തന്നെ. ഇത്തരത്തിൽ ഉള്ള ഒരു ദുഷ്ടൻ തന്നെയാണു്

അങ്ങേയുടെ ബുദ്ധിയേയും മലിനമാക്കി വിചരിതദൃഷ്ടി ജനിപ്പിച്ചു് ആമുരിയുമായി എനിക്കു സംസർഗ്ഗം ഉണ്ടെന്നു് അങ്ങേയ്ക്കു് ശങ്ക ജനിക്കാൻ ഇടയാക്കിയതു്.

ഇയാൾഗോ:—പോടി മൃഡേ, മതി, മതി.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അയ്യോ! ഗുണവാനായ ഇയാൾഗോവേ, എന്റെ നാഥൻ വീണ്ടും എന്നെ സ്നേഹിക്കാൻ ഞാൻ എന്താണു് ചെയ്യേണ്ടതു്? ഗുണവാനായ ചങ്ങാതി! നീ അവിടത്തെ അടുക്കൽ ചെല്ല. ഇതാ കാണുന്ന ദിവ്യജ്യോതിസ്സാണേ, അദ്ദേഹം എനിക്ക് ഏക്കിനെ നഷ്ടനായി എന്നു ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. ഇതാ ഞാൻ താണവീണു നമസ്കരിക്കുന്നു. ഞാൻ മനസാവാചാ കർമ്മണാ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹത്തിനു് വിരുദ്ധമായി വല്ല അതിക്രമണവും ഏല്പാൻ എങ്കിലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഇതാ ഞാൻ സകല ഇഹലോകസുഖങ്ങളേയും സത്യംചെയ്തു് ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്റെ നേത്രങ്ങളോ, എന്റെ ശ്രോത്രങ്ങളോ, മറു ഇന്ദ്രിയങ്ങളോ, എന്റെ നാഥന്റെ രൂപത്തിൽ, അല്ലാതെ മറ്റേതെങ്കിലും രൂപത്തിൽ, പ്രേമം കൊണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഇഹലോകസുഖങ്ങൾ എല്ലാം എന്നന്നേക്കും എന്നെ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കട്ടെ. ഇപ്പോഴും ഞാൻ അവിടത്തെ പ്രീതിപരസ്സരം സ്നേഹിക്കുതന്നെ ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ ഇന്നുവരെ അവിടത്തെ സ്നേഹിച്ചുതന്നെ ഇരുന്നു; നാളെയും അവിടത്തെ സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കും; ഞാൻ എന്നും അവിടത്തെ ഗാഢമായി സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയിരിക്കും. നിർദ്വയതപം അധികം ഉപദ്രവത്തെ വരുത്തുമാ

യിരിക്കും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദ്വയത്വം എന്റെ പ്രാണനെ നശിപ്പിക്കുമായിരിക്കും. എന്നുവരികിലും എന്റെ സ്നേഹഭക്തിയെ കളങ്കപ്പെടുത്താൻ ഒരിക്കലും ശക്തമായിരിക്കയില്ല. വേശ്യ എന്ന വാക്ക് ഞാൻ എങ്ങിനെ ഉച്ചരിക്കും? അതു ഭയത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കുന്നു. ആ വാക്ക് ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഉച്ചരിക്കുന്നു. ആ പേര് സമ്പാദിക്കുന്നതായ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിനു സകലലോകങ്ങളിലും ഉള്ള ദുർവൃത്തം അത്രയും പിണ്ഡാകാരമായി ചേർന്നുവന്നാലും എന്നെ പ്രേരിപ്പിക്കാൻ ശക്തം ആകയില്ല.

ഇയാൾ: — അത്രഭവതി അല്പം ക്ഷമിച്ചിരിക്കണം. ഇതു് അദ്ദേഹം എന്തോ തൽക്കാലകോപത്തിന്മേൽ പറഞ്ഞതാണ്. രാജ്യഭരണശ്ലേഷം നിമിത്തം വല്ലാത്ത വേദം അവിടത്തെ പിടികൂടീട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ അത്രഭവതിയെ അധിക്ഷേപിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ: — മറ്റു വല്ല കാരണവും ഇല്ലെങ്കിൽ —

ഇയാൾ: — മറ്റു കാരണം ഒന്നും ഇല്ല. ഞാനല്ലേ ഉറപ്പുപറയുന്നതു്. (ഭേരിശബ്ദംകേട്ടു്) ഈ ശബ്ദം അത്താഴത്തിനായി ക്ഷണിക്കയാണ്. പാചകന്മാർ അവിടത്തെ വരവു കാത്തിരിക്കയാണ്. അകത്തു പോകാമല്ലോ. ദുഃഖിക്കരുതു്; എല്ലാം മംഗളമായി അവസാനിക്കും.

[എല്ലാവരും പോയി]

രംഗം ൩

(അഥല്ലോ, ലഡോവികോ, ഡെസ്ഡിമോണ, എമിലിയ,
ഇവരും സേവകന്മാരും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ലഡോവികോ:—ഞാൻ ഒന്നു പറയുന്നു. അവിട
ന്ന് ഇനി അധികം ക്ലേശിക്കേണ്ട.

അഥല്ലോ:—അങ്ങനെയൊന്നും ഇല്ല. അല്പം നട
ക്കുന്നത് എനിക്കു സുഖകരം ആയിരിക്കും.

ലഡോവികോ:—അത്രഭവതി, ഞാൻ പോയ്
വരട്ടെ; അത്രഭവതി ചെയ്തതു മഹാനുഗ്രഹം ആയി.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവിടന്ന് ഏതു കാലത്തും
ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നത് സന്തോഷം ആയിരിക്കും.

അഥല്ലോ:--നിങ്ങൾ നടക്കാമല്ലോ-ഡെസ്ഡി
മോണോ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—പ്രാണനാഥാ!

അഥല്ലോ:—വേഗം ചെന്നു കിടക്ക, ഞാൻ ഇതാ
മടങ്ങി വരുന്നുണ്ട്; തവണക്കാരിയെ ഇവിടെവെച്ചുതന്നെ
പറഞ്ഞയച്ചേക്കൂ. അങ്ങനെയൊന്നു ചെയ്യണം കേട്ടോ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അങ്ങനെയൊന്നു.

(അഥല്ലോയും ലഡോവികോയും സ്നേഹിതന്മാരും പോയി)

എമിലിയാ:—ഇപ്പഴത്തെ സ്ഥിതി എന്ത്? യജ
മാനൻ മുമ്പിലത്തേക്കാൾ ശാന്തനായിരിക്കുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—ഉടൻതന്നെ ഇങ്ങോട്ടു വരും
എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഞാൻ കിടക്കയിൽ പൊയ്ക്കൊ
ള്ളണം എന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചു. നിന്നെ പറഞ്ഞയച്ചേ
ക്കണം എന്നും പറഞ്ഞു.

എമിലിയാ:—എന്നെ പറഞ്ഞയച്ചേക്കുകയോ?

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നാണ് അവിടത്തേ വാക്കു. അതുകൊണ്ട് എന്റെ ഗുണവതിയായ എമിലി, ഞാൻ രാത്രിയടുക്കുന്ന പുടവ കൊണ്ടു തന്നെ വെച്ചു വെക്കുകയുണ്ടു്. നാം ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് അപ്രീതി വരുത്തരുതു്.

എമിലിയാ:—അത്രവേഗം ആ യജമാനനെ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടില്ല എന്നിരുന്നെങ്കിൽ എന്തു ഭാഗ്യമായിരുന്നേനെ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—ഞാൻ അങ്ങിനെ വിചാരിക്കുകയുണ്ടു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശാഘവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശകാരങ്ങളും ഭൂവിഷ്ണുപങ്ങളും കൂടി—എന്റെ ഉടുപ്പിനെ അഴിച്ചെടുത്തു—സ്നേഹപൂർണ്ണങ്ങളും കരുണാപൂർണ്ണങ്ങളും ആയി എനിക്കു തോന്നമാറു് എന്റെ സ്നേഹം അഭിമാനിക്കുന്നു.

എമിലിയാ:—കിടക്കയിൽ വിരിക്കണം എന്നു പറഞ്ഞതായ പുടവകളെത്തന്നെ കിടക്കയിൽ വിരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എല്ലാം ഒന്നുതന്നെ; എന്തായാലെയു്? സത്യത്തിങ്കൽ നമ്മുടെ മനസ്സുകൾ എത്ര മൃഗങ്ങൾ ആയിരിക്കുന്നു. നിനക്കു മുമ്പേ ഞാൻ മരിക്കുന്നതായാൽ, ഈ പുടവകളിൽ തന്നെ ഒന്നുകൊണ്ടു് എന്നെ പുതയ്ക്കണം.

എമിലിയാ:—മതി, മതി, അത്രവേഗം പുലമ്പുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോൺ:—എന്റെ അമ്മയ്ക്കു ബർബാ
 രാ എന്നു പേരുള്ള ഒരു പേടി ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൾ
 ഒരു പുരുഷനെ കാമിച്ചിരുന്നു. അവളുടെ കാമുകൻ
 ഭ്രാന്തുപിടിച്ചു. അവൻ അവളെ ഉപേക്ഷിച്ചു. അവൾ
 ക്ക് ഒരു അരളിപ്പാട്ടുണ്ട്. അതു പഴയ പാട്ടാണ്. ആ
 പാട്ട് അവളുടെ ചരിത്രത്തെ മുഴുവനും വർണ്ണിക്കും. അവൾ
 ആ പാട്ടു പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുവേ മരിച്ചു. ആ പാട്ട്
 ഇന്നു രാത്രി എന്റെ മനസ്സു വിട്ടുപോകുന്നില്ല. എനിക്കു
 വളരെയെല്ലാം ചെയ്യാനുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരു വശത്തു്
 തല ചാച്ചുകിടന്ന് പാവപ്പെട്ട ബർബാരയെപ്പോലെ
 പാടിക്കൊണ്ടു കിടക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ വേഗ
 ത്തിൽ ആട്ടെ. * * * * *

അങ്കം ൫. രംഗം ൨.

ഒരു പള്ളിയറ.

ഡെസ്ഡിമോൺ പള്ളിമെത്തയിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. ഒരു
 വിളക്കു കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അഥല്ലൊ പ്രവേശിക്കുന്നു.

അഥല്ലൊ:—ഹാ! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഇത്ര കോമളമായ
 ഒരു ഉടലിനകത്തു് ഇത്ര കർക്കശമായ ഒരു ഹൃദയം സ്ഥി
 തിച്ചെയ്യുന്നുവല്ലോ? ഇത്ര മനോഹരമായ മുഖകാന്തികൊ
 ണ്ടു് ഇത്ര മനോവികർഷമായ ചിത്തശുദ്ധിയെ ആർക്കു
 ദനം ചെയ്തുവച്ചിരിക്കുന്നുവല്ലോ? ഇവൾ എന്റെ വിശ്വാ
 സഭാജനമായിരുന്നുവൊണ്ടു് വിശ്വാസഭഞ്ജനം ചെയ്തിരി
 കുന്നു. ഇതുകണ്ടു് പാമരന്മാരെപ്പോലെ ഞാൻ കോപാ
 സ്സനാകുന്നില്ല. വിശ്വാസവഞ്ചനയ്ക്കു്—സതീയമ്ം വിട്ടു

തിന്ന്-പകപൂണ്ട പകരം വീട്ടുന്നതിന്ന്-എന്റെ മനസ്സ്
 തയ്യാറില്ല. പിന്നെ [കരനേരം ആലോചിച്ചിട്ട്] അതുതന്നെ
 കാരണം; അതുതന്നെ; ശുചിയായ നക്ഷത്രങ്ങളേ നീക്ക
 കള ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. അതുതന്നെ കാരണം. എ
 ന്നിരിക്കിലും ഞാൻ അവളുടെ ചോര പൊട്ടിക്കയി
 ള്ല. ഫീമത്തെക്കാൾ ശുഭ്രതരവും ശോഭനശീലപോലെ സു
 കുമാരവും ആയ അവളുടെ ശരീരത്തിൽ പരിക്കുകൾ
 ഏല്പിക്കയും ഇല്ല. എന്നാലും അവൾ മരിക്കത്തന്നെ വേ
 ണം. അല്ലാതിരുന്നാൽ അവൾ ഇനിയും അനേകം പ
 രുഷണമാരെ ചതിക്കും. വെളിച്ചം കെടുത്തു; പിന്നെ-
 വെളിച്ചം കെടുത്തുകയോ? കത്തിയെരിയുന്ന വിളക്കേ,
 നിന്നെ ഞാൻ ഒരിക്കൽ കെടുത്തുകളഞ്ഞാൽ, അതു
 ശരിയായില്ല എന്ന് എനിക്ക് പശ്ചാത്താപം തോന്നു
 മ്പോൾ, നിന്റെ മുമ്പത്തെ വെളിച്ചം നിന്നിൽ വീണ്ടും
 ഉണ്ടാക്കിത്തരാൻ എനിക്കു കഴിയും. എന്നാൽ സൃഷ്ടി
 വൈശിഷ്ട്യത്തിന്റെ ഉത്തമമാതൃകേ! നിന്റെ വെളി
 ചുത്തെ ഞാൻ ഒരിക്കൽ കെടുത്തുകളഞ്ഞാൽ നിന്റെ
 പ്രകാശത്തെ വീണ്ടും ഉജ്ജ്വലിപ്പിക്കത്തക്കതായ ദിവ്യാ
 ഗ്നി എവിടെയുണ്ട് എന്ന് എനിക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ.
 നിന്റെ സൗന്ദര്യപുഷ്പത്തെ ഞാൻ പഠിച്ചെടുത്തു കഴി
 ഞ്ഞാൽ ആ പുഷ്പത്തിനു ജീവകമായ വളർച്ചയെ വീണ്ടും
 ഉളവാക്കുവാൻ എനിക്കു ശക്തിയില്ല. അതു വാടിയുണ
 ങ്ങിപ്പോവുകയേയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അതു വൃക്ഷത്തിൽ
 നില്ക്കുമ്പോഴേ ഞാൻ അതിനെ മണപ്പിക്കാം. (അവളെ

ചുംബനം ചെയ്യുന്നു) ഹാ! ദിവ്യപരിമളമായ ശ്വാസമേ, ധർമ്മരാജൻ പോലും തന്റെ വധ്ഗത്തെ മുറിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തെ അനുനയിപ്പിക്കുന്നതായ ദിവ്യശ്വാസമേ, ഒന്നുകൂടി-ഒന്നുകൂടി-നീ മരിച്ചാലും ഇങ്ങനെതന്നെ ഇരിക്കണം; ഞാൻ നിന്നെ കൊല്ലും. അതിൽ പിന്നെ നിന്നെ സ്നേഹിക്കും. ഒന്നുകൂടി-ഇത് ഒടുവിലത്തേതാണ്. ഇത്രയധികം മധുരമായ ചുംബനം ഒരിക്കലും ഇത്രയധികം മരണഹേതുക്കും ആയിരുന്നിട്ടില്ല. ഞാൻ കരഞ്ഞേ തീരൂ. പക്ഷേ അതു കൂരമായ കണ്ണുനീരാണ്. ഈ എന്റെ ദുഃഖം ഈശ്വരപ്രേരിതം ആകുന്നു. അതു സ്നേഹിക്കണമെന്ന് ചെന്നു ചേരുന്നു. ഹാ! അവൾ ഉണരുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—ആരവിടെ ആയുർപ്പത്രനോ? അഥല്ലോ—അതെ, ഡെസ്ഡിമോണ.

ഡെസ്ഡിമോണ—പ്രാണനാഥ, കിടക്കാൻ വരുന്നുവോ?

അഥല്ലോ—ഡെസ്ഡിമോണ; നീ ഇന്നു രാത്രി ഈശ്വരപ്രാർത്ഥന കഴിച്ചുവോ?

ഡെസ്ഡിമോണ—കഴിച്ചു, നാഥാ.

അഥല്ലോ:—നീ വല്ല അപരാധവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയും അതിനെ ക്ഷമിച്ച മാപ്പു തരുന്നതിനായി ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ച മാപ്പു കിട്ടാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ ഉടൻതന്നെ ഒരിക്കൽക്കൂടി മാപ്പു ചോദിക്ക.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അയ്യോ, പ്രാണനാഥ, കല്പിച്ചതിന്റെ താത്പര്യം എന്ത്?

അഥല്ലോ:—അപ്രകാരം ചെയ്യു; വേഗത്തിൽ ആട്ടെ. ഞാൻ അടുത്തു് അല്പം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കാം. നിന്റെ അസന്നദ്ധമായ ആത്മാവിനെ ഞാൻ കൊല്ലുകയില്ല. ഹാ! ദൈവം തടുക്കട്ടെ! ഞാൻ നിന്റെ ആത്മാവിനെ വധിക്കുകയില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവിടന്ന് വധത്തെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നുവോ?

അഥല്ലോ:—അതേ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നാൽ ദൈവമേ, എന്റെ പേരിൽ കരുണ തോന്നണേ.

അഥല്ലോ:—സർവ്വതമനാ തമാസ്സു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതായാൽ അവിടന്ന് എന്നെ വധിക്കുകയില്ല എന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

അഥല്ലോ:—ഓഹ്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നിട്ടും ഞാൻ അവിടത്തെ പേടിക്കുന്നു. അവിടത്തെ കണ്ണുകൾ ഈ വിധം ഉരുട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാലത്തു് അവിടന്ന് ആളുകളെ കൊല്ലുക പതിവാൺ. പാതകിത്വം ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്കു് ഞാൻ എന്തിനായി പേടിക്കണം എന്നു് അറിയുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും ഞാൻ ഭയാവിഷ്ടയായിരിക്കുന്നു എന്നു് എനിക്കു തോന്നുന്നു.

അഥല്ലോ:—നിന്റെ പാപകർമ്മങ്ങളെ ഓത്തു് അതുകളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കൂ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവ അവിടത്തെ നേർക്ക് എനിക്കുള്ള സ്നേഹം അത്രേ.

അഥല്ലോ:—അതേ, അതിലേക്കായിട്ടുതന്നെയാണ് നീ ഇപ്പോൾ മരിക്കുന്നത്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—സ്നേഹിച്ചതിനു പ്രതിഫലമായി ലഭിക്കുന്ന മരണം പ്രകൃതിവിരുദ്ധമാണല്ലോ. അയ്യോ! അവിടന്ന് എന്തിനായി ഈവിധം അവിടത്തെ അധരത്തെ കടിച്ചു മുറിക്കുന്നു. എന്തോ ഒരു ക്രൂരമായ മനുഷ്യാഭാവം അവിടത്തെ ശരീരത്തെത്തന്നെ കിടുകിട വിറപ്പിക്കുന്നു. ഇവ ഭൃശകനങ്ങളാണ്. എന്നിരുന്നാലും അവ എന്റെ നേർക്ക് ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നില്ലെന്നതന്നെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു.

അഥല്ലോ:—മിണ്ടാതിരിക്ക; അനങ്ങരുത്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അങ്ങനെയിരിക്കാം. എന്താണ് സംഗതി?

അഥല്ലോ:—ആ കൈലേസ്; ഞാൻ അത്ര വളരെ പ്രിയമായി വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനെ നിനക്കു തന്നെ. നീ അതിനെ കാഴ്ചയോവിനു കൊടുത്തു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നാണോ? എന്റെ പ്രാണനാണെ ഞാൻ കൊടുത്തിട്ടില്ല. അയാളെ വിളിച്ചുവരുത്തി ചോദിച്ചാലും.

അഥല്ലോ:—സൂക്ഷിച്ചോ—കള്ള സാക്ഷ്യം പറയുന്നതായ് പാപംകൂടി ചെയ്യാതെ സൂക്ഷിച്ചോ. നീ ഇപ്പോൾ നിന്റെ മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുകയാണ്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അതേ, എന്നാൽ മരിക്കാനായിട്ടല്ല.

അഥല്ലോ:—അതേ. ഇപ്പോൾത്തന്നെ. അതുകൊണ്ട് നിന്റെ പാപകർമ്മത്തെ തടവെന്നിയേ എറു പറയു. ഓരോ പ്രവൃത്തിയേയും സത്യം ചെയ്ത് ഇല്ലാ എന്നു പറയുന്നതായാൽ ആ സത്യം ചെയ്യലിന്, എന്റെ കഷ്ടപ്പാടിന് ഫേതുഭൂതമായ എന്റെ ദുഃഖബോധത്തെ— നീ കുററക്കാരിയാണെന്നുള്ള എന്റെ ബോധത്തെ— അകറ്റാനോ നശിപ്പിക്കാനോ ശക്തിയുണ്ടായിരിക്കയില്ല. നീ നിശ്ചയമായും മരിക്കണം.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നാൽ ദൈവമേ, എന്റെ പേരിൽ കരുണ തോന്നണമേ.

അഥല്ലോ:—തഥാസ്തു എന്നു ഞാനും പറയുന്നു.

ഡെസ്ഡിമോണ—അവിടത്തേയ്ക്കും എന്റെ നേക്കു കരുണ തോന്നേണമേ. ഈ ജന്മത്തിൽ ഒരിക്കലും ഒരു അപരാധവും അവിടത്തേക്കു ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല. തന്നെപ്പോലെ തന്റെ അയൽക്കാരനെ സ്നേഹിക്കണം എന്നുള്ള ദൈവകല്പനപ്രകാരം ഞാൻ കാഷ്ടിയോവിനെ സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഞാൻ കാമിച്ചിട്ടില്ല. അയാൾ ആ വിധം ശരിക്കാൻ അവകാശമോ ലക്ഷ്യമോ ഞാൻ കൊടുത്തിട്ടില്ല.

അഥല്ലോ:—എടീ കള്ളസ്സത്യം ചെയ്തവളേ! ദൈവത്തോന്നേ അവന്റെ കയ്യിൽ എന്റെ കൈലേസ് ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടു. നീ എന്നെ കോപാകുലിതനാക്കി

എന്റെ മനസ്സിനെ കല്ലാക്കുകയും ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തി ഒരു ഇഴശ്ചരമാപ്പ്ണയാഗം എന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നിരിക്കെ നീ അതിനെ കൊലപാതകം ആക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ ആ കൈലേസ് അവന്റെ കയ്യിലിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നാൽ അതു് അയാൾ എടുത്തുകൊണ്ടു പോയതായിരിക്കണം. ഞാൻ അതു് അയാൾക്കു കൊടുത്തിട്ടില്ല. ആളയച്ചു് അവനെ വരുത്തുമാതന്നെ. അവൻ സത്യം സമ്മതിച്ചു പറയട്ടെ.

അഥല്ലോ:—അവൻ ഏറ്റു പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്തു പറഞ്ഞു എന്റെ പ്രാണനാഥാ.

അഥല്ലോ:—അവൻ നിന്നെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എങ്ങിനെ? ന്യായവിരുദ്ധമായിട്ടോ?

അഥല്ലോ:—അതേ.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവൻ അങ്ങനെ പറയുകയില്ല.

അഥല്ലോ:—അവന്റെ മുഖത്തെ അടച്ചുകളഞ്ഞു. സത്യവാനായ ഇസാഗോവിനോടു് അതിന്നു് ആജ്ഞാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്റെ ആശങ്ക ഇതിനെ ച്ചാച്ചാനിരിക്കുന്നു. കഷ്ടം! അവൻ മരിച്ചുപോയോ?

നന്ന

അഥല്ലോ:—അവന്റെ ഓരോ രോമവും ഓരോ പ്രാണൻ ആയിരുന്നാലും അവയെല്ലാവരെയും ഭരിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്റെ പ്രതീകാരത്തിന് ശക്തിയുണ്ട്.

ഡെസ്ഡിമോണ:—അവനെ ആരോ വഞ്ചിച്ചു; ഞാനും നഷ്ടമായി.

അഥല്ലോ:—കുലഭേദം, എന്റെ മുമ്പാകെ നീ അവനെ വിചാരിച്ചു കരയുന്നുവോ?

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നെ നാടുകടത്തിയേക്കാം, എന്റെ പ്രാണനാഥാ; എന്നെ കൊല്ലരുതേ.

അഥല്ലോ:—അവിടെക്കിടാ, കുലഭേദം.

ഡെസ്ഡിമോണ:—എന്നെ നാളെക്കൊല്ല, ഇന്നരാത്രി ഞാൻ ജീവനോടിരിക്കട്ടെ.

അഥല്ലോ:—ഇല്ലാ. നീ തടുക്കുന്നതായാൽ—

ഡെസ്ഡിമോണ:—അരമണി നേരമെങ്കിലും?

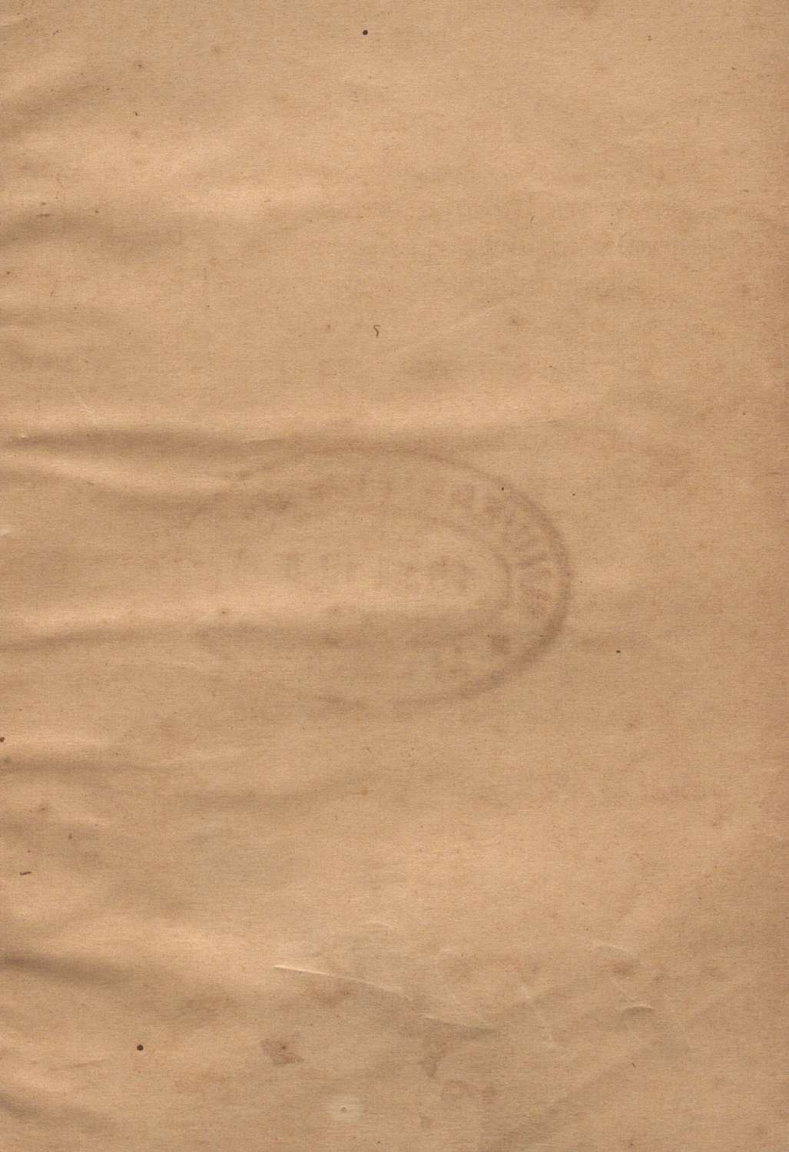
അഥല്ലോ:—ഒട്ടും താമസം പാടില്ല.

ഡെസ്ഡിമോണ:—ഇശ്വരസ്തോത്രം പറയുന്ന നേരം എങ്കിലും.

അഥല്ലോ:—ഇപ്പൊഴേ കാലം അതിക്രമിച്ചു പോയി.

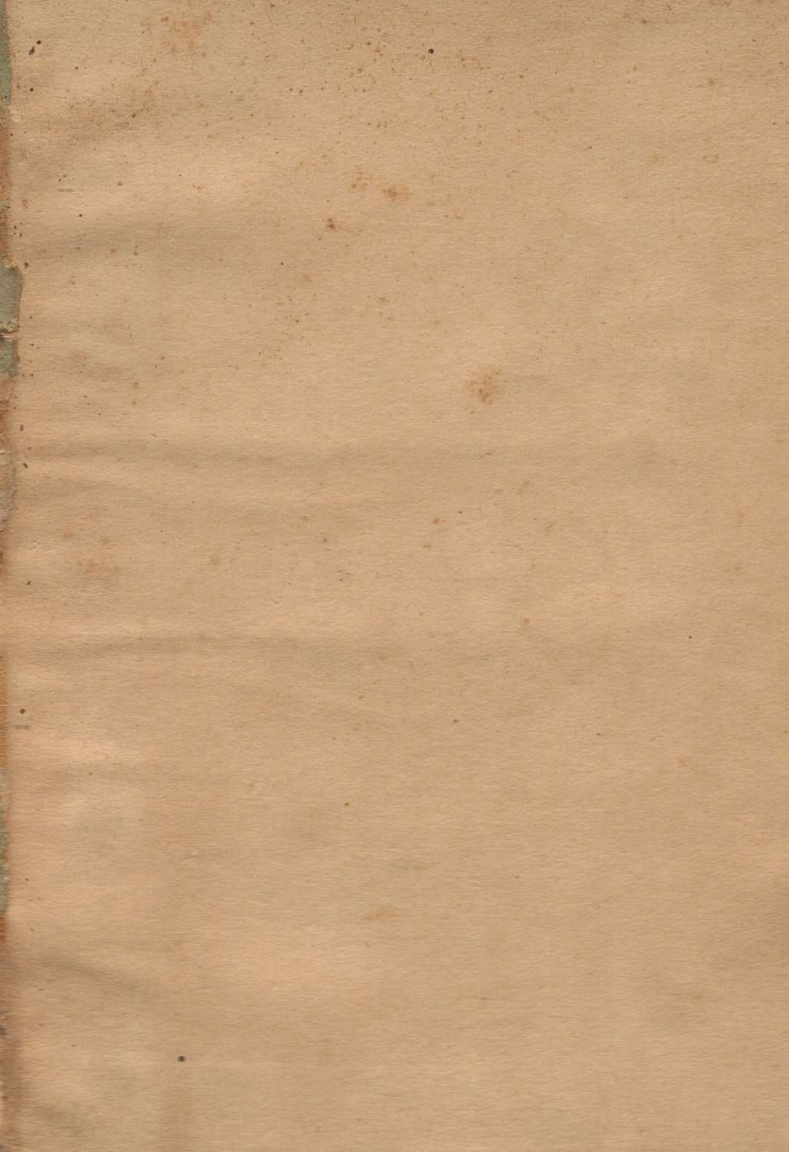
(അവൻ അവളെ ശ്വാസമുട്ടിച്ചു കൊല്ലുന്നു)

ഇതിശ്ശ.

B 122

M U L

058582

